

08.08.2023

Kokousaika 08.08.2023 15:30 - 18:10

Kokouspaikka Horisontti, Työpajankatu 8

Läsnä

Jäsenet

Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
Rautava, Risto	varapuheenjohtaja
Borgarsdottir Sandelin, Silja	
Kivekäs, Otso	
Heinäluoma, Eveliina	
Meri, Otto	
Nevanlinna, Tuomas	
Pajunen, Jenni	
Pasanen, Amanda	
Raatikainen, Mika	
Hjelt, Jenni	varajäsen
Koponen, Hannu	varajäsen
Penttinen, Katri	varajäsen

Muut

Lehmuskoski, Ville	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Hyvärinen, Silja	hallintojohtaja
Nikunen, Esa	ympäristöjohtaja
Pudas, Kari	tekninen johtaja
Randell, Mari	asiakkuusjohtaja
Haapanen, Sami	tonttipäällikkö
Luomanen, Jussi	kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö
Manninen, Rikhard	maankäyttöjohtaja
Piimies, Marja	asemakaavapäällikkö
Putkonen, Reetta	liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö
Rajala, Pasi	yleiskaavapäällikkö
Ilvessalo, Saara	vs. hallintopäällikkö
Mäntymäki, Heikki	viestintäpäällikkö
Crow, Nina	hallintosihteeri
Lawrence, Sanna	hallintoasiantuntija
Rangdell, Katriina	lakimies
Salminen, Toni	ict-tuki
Ahmed, Waleed	nuorisoneuvoston edustaja
Granholm, Markku	liikenneinsinööri

08.08.2023

	Kangas, Lauri	asiantuntija läsnä: 392 § johtava liikenneasiantuntija asiantuntija läsnä: 392 §
	Silvo, Anton	projektinjohtaja asiantuntija läsnä: 393 §
Puheenjohtaja	Anni Sinnemäki	apulaispormestari 390 - 405 §
Esittelijät	Anni Sinnemäki	apulaispormestari 390 §
	Ville Lehmuskoski	kaupunkiympäristön toimialajohtaja 391 - 405 §
Pöytäkirjanpitäjä	Nina Crow	hallintosihteeri 390 - 405 §

08.08.2023

§	Asia	
390	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
391	Asia/2	Ilmoitusasiat
392	Asia/3	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2024–2026
393	Asia/4	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle Vantaan ratikan Helsingin osuuden toteuttamisesta
394	Asia/5	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle HSY:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2024–2026
395	Asia/6	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Björn Månssonin toivomusponnosta koskien mahdollisuutta muuttaa joukkoliikenneinfrastruktuurin rahoitusta
396	Asia/7	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran toivomusponnosta, jossa edellytetään selvitettävien mahdollisuudet palauttaa seniorien kertalippu puolella hinnalla
397	Asia/8	Kaupunkiympäristölautakunnan vastaus valtuutettu Ville Jalovaaran valtuustoaloitteeseen koskien meluaitaa Herttoniemeen
398	Asia/9	Malmin hautausmaalta Helsingin Seurakuntayhtymän omistaman määräalan vuokraaminen kaupungin keskitettyä vainajien säilytystilaa varten (Malmi, määräala tilasta 91-418-9-0)
399	Asia/10	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston tekemästä, Asunto Oy Eteläinen Rautatiekatu 14b:n vuokrasopimuksen jatkamista koskevasta päätöksestä 1.6.2023 (52 §)
400	Asia/11	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 6.6.2023 § 193 (autovaurio)
401	Asia/12	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 11.5.2023 § 155 (autovaurio)
402	Asia/13	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 15.3.2023 § 96 (autovaurio)

08.08.2023

403	Asia/14	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan tapahtumat ja maanvuokraus -tiimin tiimipäällikön päätöksistä VP2300167 ja TP2200119
404	Asia/15	Oikaisuvaatimus maankäyttöjohtajan päätöksestä 23.05.2023 § 60 koskien yksikön päällikön viran täyttämistä
405	Asia/16	Kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranomaisten ajalla 27.7.-2.8.2023 tekemien päätösten seuraaminen

08.08.2023

Asia/1

§ 390

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajaksi Mika Raatikaisen ja varatarkastajaksi Otto Meren.

Esittelijä

apulaispormestari
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Kristina Gustafsson, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36658
kristina.t.gustafsson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaispormestari
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Kristina Gustafsson, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36658
kristina.t.gustafsson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

08.08.2023

Asia/2

§ 391
Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi.

Kaupunginvaltuusto (Kvsto)

Kvsto 14.6.2023 § 140

Kivikon hiihtohallin luovuttaminen apporttina Helsingin Liikuntahallit Oy:lle ja ylitysoikeuden myöntäminen apporttisiirtoa varten

HEL 2023-006297 T 10 01 03

Kvsto 14.6.2023 § 141

Toteutus sopimuksen tekeminen Helen Sähköverkko Oy:n kanssa koskien Läntisen bulevardikaupungin sähköverkon järjestelyjen toteuttamista ja sen kustannusten korvaamista

HEL 2023-000392 T 10 05 00

Kvsto 14.6.2023 § 143

Yrjönkadun uimahallin peruskorjauksen hankesuunnitelman hyväksyminen

HEL 2023-000829 T 10 06 00

Kvsto 14.6.2023 § 144

Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksen laajennuksen hankesuunnitelman hyväksyminen

HEL 2022-004420 T 10 06 00

Kvsto 14.6.2023 § 145

Tilojen vuokraaminen varhaiskasvatukseen käyttöön (Herttoniemi, Abraham Wetterin tie 15)

HEL 2022-014187 T 10 01 04

Kvsto 14.6.2023 § 146

08.08.2023

Asia/2

Pasilan Hertanmäen ja päiväkotikiertävä Herten asemakaavan muutos (nro 12791)

HEL 2021-003222 T 10 03 03

Kvsto 14.6.2023 § 147

Malminkartanonhuipun asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12759)

HEL 2019-010759 T 10 03 03

[Pöytäkirja 14.6.2023](#)

Kvsto 21.6.2023 § 165

Vuokrausperiaatteiden määrittäminen eräille maa- ja vesialueille (Länsisatama, Hietalahti)

HEL 2023-005389 T 10 01 01 02

Kvsto 21.6.2023 § 166

Tilojen vuokraaminen varhaiskasvatukseen käyttöön (Kamppi, Kaartin Lasaretin kortteli)

HEL 2023-000264 T 10 06 00

Kvsto 21.6.2023 § 167

Haagan päiväkotikiertävä Tuulin ja ympäristön asemakaavan muutos (nro 12804)

HEL 2020-009820 T 10 03 03

[Pöytäkirja 21.6.2023](#)

Kaupunginhallitus (Khs)

Khs 5.6.2023 § 388

Alueen varaaminen Kiinteistö Oy ADM:lle arkkitehtuuri- ja designmu-seohankkeen toteutusedellytysten jatkoselvittämistä varten (Makasiiniranta, Kaartinkaupunki)

HEL 2022-012407 T 10 01 01 00

[Pöytäkirja 5.6.2023](#)

08.08.2023

Asia/2

Khs 12.6.2023 § 414

Alueen varaaminen Niam Oy:lle Makasiinirannan laatu- ja konseptikilpailun voittaneen ehdotuksen 'Saaret' kehittämistä ja kumppanuuskaavoitusta varten (Makasiiniranta, Kaartinkaupunki)

HEL 2020-007033 T 10 01 01 00

[Pöytäkirja 12.6.2023](#)

Khs 19.6.2023 § 420

Toimenpideohjelma asunnottomuuden poistamiseksi 2023–2025

HEL 2023-004821 T 05 07 00

Khs 19.6.2023 § 433

Helsingin kulttuuriympäristöohjelma

HEL 2023-001284 T 00 01 06

Khs 19.6.2023 § 434

Koskelan raitiovaunuvarikon kehittämishanketta koskeva sopimus

HEL 2023-004826 T 00 01 05

Khs 19.6.2023 § 435

Keski-Pasilan jätteen putkikeräys Oy:n B-osakkeiden merkitseminen ja merkintähinnan maksaminen (Pasila, Keski-Pasila, tontti 91- 17-108-3)

HEL 2023-007327 T 02 07 01

[Pöytäkirja 19.6.2023](#)

Khs 26.6.2023 § 448

Helsingin kierto- ja jakamistalouden toimenpideohjelma

HEL 2023-004704 T 11 00 01

[Pöytäkirja 26.6.2023](#)

Kaupunginhallituksen konsernijaosto (Koja)

Koja 19.6.2023 § 80

08.08.2023

Asia/2

Keski-Pasilan jätteen putkikeräys Oy:n sopimuskokonaisuuden hyväksyminen (tontti 91-17-108-3)

HEL 2023-007327 T 02 07 01

Koja 19.6.2023 § 81

Keski-Pasilan alueellisen pysäköintiyhtiön osakas- ja merkintäsopimuksen hyväksyminen

HEL 2023-007329 T 02 07 01

[Pöytäkirja 19.6.2023](#)

Kaupunginkanslia

Voimaan tullut asemakaava: Lauttasaari, Veijarivuorenpuiston kahvila- ja saunarakennus

Kaupunkiympäristölautakunnan 18.4.2023 § 202 hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan:

Lauttasaari, Vattuniemi, lähivirkistysalue, piirustus nro 12731, Veijarivuorenpuiston kahvila- ja saunarakennus.

HEL 2021-003802

[Asemakaavamuutoksen kartta, piirustus nro 12731](#)

[Asemakaavamuutoksen selostus, piirustus nro 12731](#)

Helsingissä 19.6.2023

Asemakaavan hyväksyminen: Pasila, Päiväkoti Hertta ja Hertanmäki

Kaupunginvaltuusto on 14.6.2023, 146 § päättänyt seuraavan alueen asemakaavan muutoksesta, minkä vuoksi alueella on maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 3 momentin perusteella voimassa rakennuskielto, kunnes hyväksymispäätös on saanut lainvoiman:

Pasila, Länsi-Pasila, tontti 17086/9 sekä puisto- ja katualueet, (muodostuvat uudet korttelit 17146 ja 17147), piirustus nro 12791, Päiväkoti Hertta ja Hertanmäki

HEL 2021-003222

[Asemakaavan muutoksen kartta, piirustus nro 12791](#)

[Asemakaavan muutoksen selostus, piirustus nro 12791](#)

Asemakaavan hyväksyminen: Kaarela, Malminkartano, Honkasuo, Malminkartanonhuippu

Kaupunginvaltuusto on 14.6.2022, 147 § päättänyt seuraavan alueen asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta, minkä vuoksi alueella on maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 3 momentin perusteella voimassa rakennuskielto, kunnes hyväksymispäätös on saanut lainvoiman:

Kaarela, Malminkartano, Honkasuo, katu-, lähivirkistys-, urheilu- ja virkistyspalvelujen alueet sekä Kaarela, Malminkartano, Honkasuo, lähivirkistysalueet, piirustus nro 12759, Malminkartanonhuippu

HEL 2019-010759

[Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen kartta, piirustus nro 12759](#)

[Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen selostus, piirustus nro 12759](#)

Helsingissä 22.6.2023

Asemakaavan hyväksyminen: Haaga, Päiväkoti Tuulin ympäristö

Kaupunginvaltuusto on 21.6.2023, 167 § päättänyt seuraavan alueen asemakaavan muutoksesta, minkä vuoksi alueella on maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 3 momentin perusteella voimassa rakennuskielto, kunnes hyväksymispäätös on saanut lainvoiman:

Haaga, Pikku Huopalahti, tontti 29250/1 sekä katu- ja puistoalueet, piirustus nro 12804, Päiväkoti Tuulin ympäristö.

HEL 2020-009820

[Asemakaavan muutoksen kartta, piirustus nro 12804](#)

[Asemakaavan muutoksen selostus, piirustus nro 12804](#)

Helsingissä 29.6.2023

Voimaan tullut asemakaava: Pitäjänmäki, Pitäjänmäen sähköasema

Kaupunginvaltuuston 26.4.2023, § 100, hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan:

Pitäjänmäki, Pitäjänmäen yritysalue, osa tonttia 46032/10, osa tonttia 46054/1 ja katualueet, piirustus nro 12805, Pitäjänmäen sähköasema.

HEL 2022-000961

08.08.2023

Asia/2

[Asemakaavan muutoksen kartta, piirustus nro 12805](#)

[Asemakaavan muutoksen selostus, piirustus nro 12805](#)

Helsingissä 29.6.2023

Voimaan tullut asemakaava: Ullanlinna, Huvilakatu 3

Kaupunkiympäristölautakunnan 25.4.2023 § 231 hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan:

Ullanlinna, tontti 182/1, piirustus nro 12803, Huvilakatu 3.

HEL 2021-010343

[Asemakaavamuutoksen kartta, piirustus nro 12803](#)

[Asemakaavamuutoksen selostus, piirustus nro 12803](#)

Helsingissä 3.7.2023

Voimaan tullut asemakaava: Kluuvi, Mannerheimintie 3 ja 5

Kaupunkiympäristölautakunnan 9.5.2023 § 246 hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan:

Kluuvi, piirustus nro 12695, Mannerheimintie 3 ja 5.

HEL 2019-013385

[Asemakaavamuutoksen kartta, piirustus nro 12695](#)

[Asemakaavamuutoksen selostus, piirustus nro 12695](#)

Helsingissä 3.7.2023

Voimaan tullut asemakaava: Laajasalo, Hämeenapajantien, Puhuritien ja Puuskakujan alue

Kaupunginvaltuuston 7.9.2022, § 216, hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan:

Laajasalo, Jollas, korttelin 49223 tontit 1, 2 ja 3, korttelin 49224 tontit 3, 4, 5, 6, 9, 11, 15 ja 18, korttelin 49225 tontit 13, 14 ja 15, korttelin 49239 tontit 1, 3, 4, 8 ja 9 korttelin 49240 tontit 4, 5, 6 ja katu-, ja lähivirkistysalueet sekä venesatama, piirustus nro 12709, Hämeenapajantien, Puhuritien ja Puuskakujan alue.

HEL 2020-000530

Kaupunginvaltuuston päätöksestä valitettiin. Helsingin hallinto-oikeus hylkäsi valituksen 20.6.2023.

[Asemakaavamuutoksen kartta, piirustus nro 12709](#)

[Asemakaavamuutoksen selostus, piirustus nro 12709](#)

Helsingissä 31.7.2023

Voimaan tullut asemakaava: Meilahti, Mäntyniementie 2 ja 4

Kaupunkiympäristölautakunnan 23.5.2023 § 291 hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan:

Meilahti, piirustus nro 12838, Mäntyniementie 2 ja 4, kortteli 15637 tontti 2.

HEL 2022-008794

[Asemakaavamuutoksen kartta, piirustus nro 12838](#)

[Asemakaavamuutoksen selostus, piirustus nro 12838](#)

Helsingissä 1.8.2023

Voimaan tullut asemakaava: Kluuvi, Unioninkatu 28

Kaupunkiympäristölautakunnan 6.6.2023 § 330 hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan:

Kluuvi, tontti 32/8, piirustus nro 12794, Unioninkatu 28.

HEL 2022-002992

[Asemakaavamuutoksen kartta, piirustus nro 12794](#)

[Asemakaavamuutoksen selostus, piirustus nro 12794](#)

Voimaan tullut asemakaava: Vuosaari, Nordsjön kartano

Kaupunkiympäristölautakunnan 13.6.2023 § 350 hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan:

Vuosaari, Nordsjön kartano, korttelit 54160-54163, sekä puisto-, pysäköinti- ja katualueet (muodostuvat uudet korttelit 54518, 54519 ja 54523) piirustus nro 12711, Nordsjön kartanon ympäristö.

HEL 2020-010250

08.08.2023

Asia/2

[Asemakaavamuutoksen kartta, piirustus nro 12711](#)

[Asemakaavamuutoksen selostus, piirustus nro 12711](#)

Voimaan tullut asemakaava: Länsisatama, Ruoholahden kansainvälinen koulu

Kaupunginvaltuuston 24.5.2023, § 125, hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan:

Länsisatama, Ruoholahti, kortteli 20018, piirustus nro 12798, Ruoholahden kansainvälinen koulu.

HEL 2021-013587

[Asemakaavan muutoksen kartta, piirustus nro 12798](#)

[Asemakaavan muutoksen selostus, piirustus nro 12798](#)

Helsingissä 2.8.2023

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Kristina Gustafsson, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36658
kristina.t.gustafsson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Kristina Gustafsson, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36658
kristina.t.gustafsson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Käsiteltävä tässä kokouksessa

§ 392

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2024–2026

HEL 2023-008312 T 00 01 06

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunnon keskeisin sisältö:

- Helsingiläisten eniten käyttämien joukkoliikenteen lippujen hintojen voimakas nousu on katkaistava. Lipun hintojen hallinta on tehtävä mahdolliseksi kuntakohtaisella kausilippujen hinnoittelulla. Kunta-kohtaisen hinnoittelun valmistelussa on selvitettävä ehdotettavien lipunhintojen vaikutukset kuntaosuuksiin.
- Helsinki katsoo, että lippujen hintoja tulee laskea ja edellyttää HSL:ää arvioimaan osana tavoitteellista budjetointia sellaisen tason, jossa lippujen hintojen lasku houkuttelee lisää matkustajia ja siten ei tuota paineita kuntaosuuksien kasvuun. Helsingissä tulee kuitenkin myös varautua budjetin laatimisen yhteydessä kuntaosuuden jous-
toon ylöspäin, jos HSL:n ja Helsingin strategiset tavoitteet sitä edellyttävät. Lippujen hintojen laskussa tulee huomioida erityisesti AB-vyöhyke, jossa lippujen hintojen nousu on ollut viime vuosina liian voimakasta.
- Joukkoliikenteen palvelutason parantaminen on Helsingin kaupunkistrategian tavoitteiden mukaista mahdollistaen kestävä kasvun seudulla. HSL:lle kertynyt ylijäämä tulee ensisijaisesti käyttää toimiin joilla matkustajamääriä saadaan kasvatettua, kuten harkittuun joukkoliikenteen palvelutason parantamiseen.
- Infrakustannuksiin liittyvä kaupunginhallituksen edellyttämä selvitys on käynnissä. Yhtenä ratkaisuvaihtoehtona tarkastellaan infrakustannusten erottamista kuntaosuuden laskennassa, mikä irrottaisi lipputulotavoitteen asettamisen ja infrakustannusten kehityksen toisistaan. Tässä tilanteessa tarkoituksenmukainen ja taloudellisesti kestävä subventiotavoite tulisi arvioida ja määrittää uudelleen.

Joukkoliikenteen rahoitus ja palvelutaso

Helsingin kaupunkistrategian mukaiset kaupungin kasvu, kestävä liik-
kumisen kulkumuoto-osuuden kasvattaminen ja raideliikenteen verkos-
tokaupungin laajentaminen edellyttävät joukkoliikenteen palvelutason

parantamista. Valtion koronatuista HSL:lle kertynyttä ylijäämää on perusteltua käyttää joukkoliikenteen palvelutason parantamiseen. Tämä tukee matkustajamäärien kasvattamista kohti HSL:n strategisen tavoitteen mukaista 400 miljoonaa nousua. Palvelutason parannukset tulee kohdistaa kustannustehokkaasti siten, että liikennöintiin tehdyt muutokset kasvattavat lipputuloja ja tuovat joukkoliikenteen pariin uusia maksavia asiakkaita. Toimenpiteiden tulee lisätä matkustajamääriä siten, että subvention osuus pienenee ylijäämän tultua käytetyksi. Tehtävät toimenpiteet tulee raportoida jäsenkunnille ja seurata niiden vaikuttavuutta. Helsingin osuuden ylijäämä tulee kohdistaa helsinkiläisiä hyödyttäen.

Kysynnän muutoksia tulee seurata tarkasti ja palvelutason muutoksia ohjata resurssiviisaasti muun muassa käynnissä olevat katutyöt huomioiden. Eniten kasvupotentiaalia on siellä, missä on tiivein maankäyttö ja missä tehdään eniten matkoja sekä arkena että viikonloppuisin.

Helsingin kaupunki noudattaa taloudenhoidossaan kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti ns. vastuuperiaatetta, jossa käyttömenojen kasvu sidotaan kustannustason ja väestönkasvun muutokseen sekä kaupunkistrategiassa asetettuun tuottavuustavoitteeseen. HSL:n talousarvioehdotuksessa Helsingin kuntaosuuden kasvu ylittää huomattavasti kaupungin talousarvion vastuuperiaatteen mukaisen 4 % kasvun. Kasvuvaran ylitys on noin 20 miljoonaa euroa ja tätä kokonaisuutta Helsingissä tullaan tarkastelemaan budjettiprosessin aikana tavoitteena löytää subvention taso, joka mahdollistaa lipun hintojen laskun siten, että tämä houkuttelee uusia matkustajia ja tuottaa samalla mahdollisimman hyvät lipputulot.

Kuten Helsingin kaupunki MAL-suunnitelmaluonnosta koskevassa lausunnossaan yksiselitteisesti toi esiin, on ensiarvoisen tärkeää, että liikenteen hinnoittelua ja tiemaksuja koskeva lainsäädäntö valmistellaan ja saatetaan voimaan. Lainsäädännön tulee olla sellainen, joka varmistaa pääkaupunkiseudulta kerättävien maksutuottojen kohdentamisen seudun liikennejärjestelmään, esimerkiksi HSL:n toiminnan rahoittamiseen helpottaen kuntaosuuksien kasvupainetta. HSL:n tuleekin toimia voimakkaasti ohjatakseen valtion toimimaan tämän mukaisesti.

Lippujen hinnat ja infrakorvausjärjestelmä

HSL:n lippujärjestelmää tulee kehittää siten, että kausiliput hinnoitellaan kuntakohtaisesti. Tämä mahdollistaa sen, että Helsinki voi halutessaan tukea oman kuntansa asukkaiden matkustamista muita kuntia enemmän. Mahdollisen kuntakohtaisen hinnoittelun valmistelussa on selvitettävä ehdotettavien lipunhintojen vaikutukset kuntaosuuksiin. Helsinkiläisten eniten käyttämien AB-lippujen hinnat ovat nousseet

voimakkaasti, kun pidempien matkojen lippujen hintoja on saman aikaisesti laskettu. HSL:n vuoden 2023 talouden toteutumaennuste osoittaa, että lipunhintojen korotukset ovat vaikuttaneet lippujen kappalemääräiseen myyntiin erityisesti AB- ja BC-alueilla niin, että hinnankorotuksilla ei ole enää saavutettu tavoiteltua kasvua lipputulossa. Tilanteen parantamiseksi tulee selvittää ainakin lyhytmatkaisen kertalipputuotteen käyttöönottoa.

Helsingin kaupunginhallitus on edellyttänyt kaupunkia selvittämään tapoja joukkoliikennelippujen hintoihin kohdistuvan korotuspaineen lievittämiseen tai hintojen alentamiseen sekä kasvavien infrakustannusten vaikutusta lipunhintoihin Helsingin osalta. Selvityksen alustavien tulosten perusteella tulee tutkia tarkemmin infrakustannusten erottamista kuntaosuuksissa ja sitä myöten infrakustannusten ohjaamista erillään muista kustannuksista. Tämä irrottaisi lipputulotavoitteen asettamisen ja infrakustannusten kehityksen toisistaan, mutta infrakustannukset jaettaisiin edelleen käytön mukaan seudun kuntien kesken. Jos infrakustannukset erotetaan kuntaosuuslaskelmassa, tulee myös tarkoituksenmukainen ja taloudellisesti kestävä subventiotavoite arvioida ja määrittää uudelleen.

HSL:n tulee seurata ja raportoida pitkäjänteisesti ja sektoreittain matkustamista ja liikennöintiä monilla eri tunnusluvuilla. Nousijamäärän kasvattaminen on tärkeä tavoite. Matkustajakilometrikustannuksen ohella tulee seurata ainakin nousukohtaista kustannusta. Tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuuden analysoimiseksi tulee tuottaa tietoa linja- ja linjastokohtaisesta kannattavuudesta.

Joukkoliikenteen oheispalvelut

Joukkoliikenteen tukena olevat mikroliikkumisen palvelut ovat osoittautuneet suosituiksi ja täydentävät matkaketjua. Kaupunkipyöräjärjestelmä on nykyisellä sopimuskaudellaan kasvanut osaksi seudun liikennejärjestelmää. Tulevan sopimuskauden valmistelussa tulee ottaa jäsenkunnat mukaan painavalla tavalla. Jäsenkunnilla, kuten Helsingillä, on päätäntävalta mm. oman alueensa maankäyttöön kaupunkipyöräasemia varten sekä näissä näkyvään mainontaan. Mikroliikkumisen markkinat ovat muuttuneet merkittävästi siitä, kun nykyinen kaupunkipyöräjärjestelmä otettiin käyttöön. Nopeasti kehittyvillä liikkumisenmarkkinoilla vaikuttaisi siltä, että kaupunkipyöräjärjestelmällä on edelleen perusteltu tehtävä osana kohtuuhintaista, hallittua ja kestävästä liikennejärjestelmästä. Markkinaehtoiset liikkumispalvelut ovat riippuvaisia toimivasta joukkoliikennejärjestelmästä (ratikat, bussit, metro).

Joukkoliikenteen palvelutasoon vaikuttaa myös seudullinen liityntäpysäköinti. Keskeisillä tiiviini kaupunkirakenteen alueilla täydennysraken-

taminen tarjoaa paremmat mahdollisuudet lisätä joukkoliikenteen käyttöä. Siten liityntäpysäköintiä tulee siirtää tiheään joukkoliikenteen runkoverkon reunamille. Lisäksi liityntäpysäköinnin tavoiteltavien paikkamäärien tulee perustua kohdekohtaisen kannattavuuden arviointiin yhteiskunnan kokonaiset huomioiden.

HSL on edellyttänyt, että vuonna 2025 alkavissa raitio- ja metroliikenteen liikennöintisopimuksissa kalustoon liittyvät mainostulot siirretään HSL:lle. Nämä tulot tulee kohdistaa raitio- ja metroliikenteeseen, jotta Helsingin kaupungin taloudellinen asema ei heikkene.

Käsittely

Asian aikana kuultavana olivat liikenneinsinööri Markku Granholm ja johtava liikenneasiantuntija Lauri Kangas. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lisätään lausunnon keskeinen sisältö kohtaan toiseksi kappaleeksi uusi kappale ja samalla poistetaan Luvun "Joukkoliikenteen rahoitus ja palvelutaso" kappaleesta kolme toinen lause ja muutetaan viimeistä lausetta alla olevan mukaisesti.

Uusi toinen kappale: Helsinki katsoo, että lippujen hintoja tulee laskea ja edellyttää HSL:ää arvioimaan osana tavoitteellista budjetointia sellaisen tason, jossa lippujen hintojen lasku houkuttelee lisää matkustajia ja siten ei tuota paineita kuntaosuuksien kasvuun. Helsingissä tulee kuitenkin myös varautua budjetin laatimisen yhteydessä kuntaosuuden joustoon ylöspäin, jos HSL:n ja Helsingin strategiset tavoitteet sitä edellyttävät. Lippujen hintojen laskussa tulee huomioida erityisesti AB-vyöhyke, jossa lippujen hintojen nousu on ollut viime vuosina liian voimakasta.

Muokatun kappaleen viimeinen lause:

HSL:n talousarvioehdotuksessa Helsingin kuntaosuuden kasvu ylittää huomattavasti kaupungin talousarvion vastuuperiaatteen mukaisen 4 % kasvuvaran. Kasvuvaran ylitys on noin 20 miljoonaa euroa ja tätä kokonaisuutta Helsingissä tullaan tarkastelemaan budjettiprosessin aikana tavoitteena löytää subvention taso, joka mahdollistaa lipun hintojen laskun siten, että tämä houkuttelee uusia matkustajia ja tuottaa samalla mahdollisimman hyvät lipputulot.

Lausunnon keskeinen sisältö entinen kappale kaksi, uusi kappale kolme toinen lause muutetaan muotoon:

HSL:lle kertynyt ylijäämä tulee ensisijaisesti käyttää toimiin joilla matkustajamääriä saadaan kasvatettua, kuten harkittuun joukkoliikenteen palvelutason parantamiseen.

Kannattaja: Otso Kivekäs

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Poistetaan lausunnosta kohta: "Kuten Helsingin kaupunki MAL-suunnitelmaluonnosta koskevassa lausunnossaan yksiselitteisesti toi esiin, on ensiarvoisen tärkeää, että liikenteen hinnoittelua ja tiemaksuja koskeva lainsäädäntö valmistellaan ja saatetaan voimaan. Lainsäädännön tulee olla sellainen, joka varmistaa pääkaupunkiseudulta kerättävien maksutuottojen kohdentamisen seudun liikennejärjestelmään, esimerkiksi HSL:n toiminnan rahoittamiseen helpottaen kuntasuuksien kasvupainetta. HSL:n tuleekin toimia voimakkaasti ohjatakseen valtion toimimaan tämän mukaisesti."

Kannattaja: Mika Raatikainen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 1

Mika Raatikainen

Ei-äännet: 12

Silja Borgarsdottir Sandelin, Eveliina Heinäluoma, Jenni Hjelt, Otso Kivekäs, Hannu Koponen, Otto Meri, Tuomas Nevanlinna, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Katri Penttinen, Risto Rautava, Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 1 - 12.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Risto Rautavan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdottir Sandelin, Eveliina Heinäluoma, Jenni Hjelt, Otso Kivekäs, Hannu Koponen, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 5

Otto Meri, Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 5.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi
Lauri Kangas, johtava liikenneasiantuntija, puhelin: 310 37455
lauri.kangas(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HSL:n lausuntopyyntö 14.6.2023
- 2 HSL:n alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2026
- 3 HSL:n tilannekuvan ja rahoituspohjan arvioinnin loppuraportti (6.2.2023)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunnon keskeisin sisältö:

- Helsingiläisten eniten käyttämien joukkoliikenteen lippujen hintojen voimakas nousu on katkaistava. Lipun hintojen hallinta on tehtävä mahdolliseksi kuntakohtaisella kausilippujen hinnoittelulla. Kunta-kohtaisen hinnoittelun valmistelussa on selvitettävä ehdotettavien lipunhintojen vaikutukset kuntaosuuksiin.
- Joukkoliikenteen palvelutason parantaminen on Helsingin kaupunkistrategian tavoitteiden mukaista mahdollistaen kestävä kasvun seudulla. HSL:lle kertynyt ylijäämä tulee ensisijaisesti käyttää harkittuun joukkoliikenteen palvelutason parantamiseen. Tehtävät parannukset tulee kohdistaa erityisesti tiiviin maankäytön alueille ruuhka-aikojen ulkopuolelle, koska näissä on eniten potentiaalia.
- Infrakustannuksiin liittyvä kaupunginhallituksen edellyttämä selvitys on käynnissä. Yhtenä ratkaisuvaihtoehtona tarkastellaan infrakustannusten erottamista kuntaosuuden laskennassa, mikä irrottaisi lipputulotavoitteen asettamisen ja infrakustannusten kehityksen toisistaan. Tässä tilanteessa tarkoituksenmukainen ja taloudellisesti kestävä subventiotavoite tulisi arvioida ja määrittää uudelleen.

Joukkoliikenteen rahoitus ja palvelutaso

Helsingin kaupunkistrategian mukaiset kaupungin kasvu, kestävän liikenteen kulkumuoto-osuuden kasvattaminen ja raideliikenteen verkostokaupungin laajentaminen edellyttävät joukkoliikenteen palvelutason parantamista. Valtion koronatuista HSL:lle kertynyttä ylijäämää on perusteltua käyttää joukkoliikenteen palvelutason parantamiseen. Tämä tukee matkustajamäärien kasvattamista kohti HSL:n strategisen tavoitteen mukaista 400 miljoonaa nousua. Palvelutason parannukset tulee kohdistaa kustannustehokkaasti siten, että liikennöintiin tehty muutokset kasvattavat lipputuloja ja tuovat joukkoliikenteen pariin uusia maksavia asiakkaita. Toimenpiteiden tulee lisätä matkustajamääriä siten, että subvention osuus pienenee ylijäämän tultua käytetyksi. Tehtävät toimenpiteet tulee raportoida jäsenkunnille ja seurata niiden vaikuttavuutta. Helsingin osuuden ylijäämä tulee kohdistaa helsinkiläisiä hyödyttäen.

Kysynnän muutoksia tulee seurata tarkasti ja palvelutason muutoksia ohjata resurssiviisaasti muun muassa käynnissä olevat katutyöt huomioiden. Eniten kasvupotentiaalia on siellä, missä on tiivein maankäyttö ja missä tehdään eniten matkoja sekä arkena että viikonloppuisin.

Helsingin kaupunki noudattaa taloudenhoidossaan kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti ns. vastuuperiaatetta, jossa käyttömenojen kasvu sidotaan kustannustason ja väestönkasvun muutokseen sekä kaupunkistrategiassa asetettuun tuottavuustavoitteeseen. Tämä rajoittaa olennaisesti mahdollisuuksia kasvattaa HSL:lle maksettavaa kuntaosuutta, jonka tulee olla sovitettavissa Helsingin kaupunkitasoiseen talouden kokonaisraamiin vuonna 2024. HSL:n talousarvioehdotuksessa Helsingin kuntaosuuden kasvu ylittää huomattavasti kaupungin talousarvion vastuuperiaatteen mukaisen 4 % kasvuvaran. Kasvuvaran ylitys on noin 20 miljoonaa euroa.

Kuten Helsingin kaupunki MAL-suunnitelmaluonnosta koskevassa lausunnossaan yksiselitteisesti toi esiin, on ensiarvoisen tärkeää, että liikenteen hinnoittelua ja tiemaksuja koskeva lainsäädäntö valmistellaan ja saatetaan voimaan. Lainsäädännön tulee olla sellainen, joka varmistaa pääkaupunkiseudulta kerättävien maksutuottojen kohdentamisen seudun liikennejärjestelmään, esimerkiksi HSL:n toiminnan rahoittamiseen helpottaen kuntaosuuksien kasvupainetta. HSL:n tuleekin toimia voimakkaasti ohjatakseen valtion toimimaan tämän mukaisesti.

Lippujen hinnat ja infrakorvausjärjestelmä

HSL:n lippujärjestelmää tulee kehittää siten, että kausiliput hinnoitellaan kuntakohtaisesti. Tämä mahdollistaa sen, että Helsinki voi halutessaan tukea oman kuntansa asukkaiden matkustamista muita kuntia enemmän. Mahdollisen kuntakohtaisen hinnoittelun valmistelussa on

selvitettävä ehdotettavien lipunhintojen vaikutukset kuntaosuuksiin. Helsingiläisten eniten käyttämien AB-lippujen hinnat ovat nousseet voimakkaasti, kun pidempien matkojen lippujen hintoja on saman aikaisesti laskettu. HSL:n vuoden 2023 talouden toteutumaennuste osoittaa, että lipunhintojen korotukset ovat vaikuttaneet lippujen kappalemääräiseen myyntiin erityisesti AB- ja BC-alueilla niin, että hinnankorotuksilla ei ole enää saavutettu tavoiteltua kasvua lipputuloissa. Tilanteen parantamiseksi tulee selvittää ainakin lyhytmatkaisen kertalipputuotteen käyttöönottoa.

Helsingin kaupunginhallitus on edellyttänyt kaupunkia selvittämään tapoja joukkoliikennelippujen hintoihin kohdistuvan korotuspaineen lievittämiseen tai hintojen alentamiseen sekä kasvavien infrakustannusten vaikutusta lipunhintoihin Helsingin osalta. Selvityksen alustavien tulosten perusteella tulee tutkia tarkemmin infrakustannusten erottamista kuntaosuuksissa ja sitä myöten infrakustannusten ohjaamista erillään muista kustannuksista. Tämä irrottaisi lipputulotavoitteen asettamisen ja infrakustannusten kehityksen toisistaan, mutta infrakustannukset jaettaisiin edelleen käytön mukaan seudun kuntien kesken. Jos infrakustannukset erotetaan kuntaosuuslaskelmassa, tulee myös tarkoitusten mukainen ja taloudellisesti kestävä subventiotavoite arvioida ja määrittää uudelleen.

HSL:n tulee seurata ja raportoida pitkäjänteisesti ja sektoreittain matkustamista ja liikennöintiä monilla eri tunnusluvuilla. Nousijamäärän kasvattaminen on tärkeä tavoite. Matkustajakilometrikustannuksen ohella tulee seurata ainakin nousukohtaista kustannusta. Tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuuden analysoimiseksi tulee tuottaa tietoa linja- ja linjastokohtaisesta kannattavuudesta.

Joukkoliikenteen oheispalvelut

Joukkoliikenteen tukena olevat mikroliikkumisen palvelut ovat osoittautuneet suosituiksi ja täydentävät matkaketjua. Kaupunkipyöräjärjestelmä on nykyisellä sopimuskaudellaan kasvanut osaksi seudun liikennejärjestelmää. Tulevan sopimuskauden valmistelussa tulee ottaa jäsenkunnat mukaan painavalla tavalla. Jäsenkunnilla, kuten Helsingillä, on päätäntävalta mm. oman alueensa maankäyttöön kaupunkipyöräasemia varten sekä näissä näkyvään mainontaan. Mikroliikkumisen markkinat ovat muuttuneet merkittävästi siitä, kun nykyinen kaupunkipyöräjärjestelmä otettiin käyttöön. Nopeasti kehittyvillä liikkumisenmarkkinoilla vaikuttaisi siltä, että kaupunkipyöräjärjestelmällä on edelleen perusteltu tehtävä osana kohtuuhintaista, hallittua ja kestäväää liikennejärjestelmää. Markkinaehtoiset liikkumispalvelut ovat riippuvaisia toimivasta joukkoliikennejärjestelmästä (ratikat, bussit, metro).

Joukkoliikenteen palvelutasoon vaikuttaa myös seudullinen liityntäpysäköinti. Keskeisillä tiiviin kaupunkirakenteen alueilla täydennysrakentaminen tarjoaa paremmat mahdollisuudet lisätä joukkoliikenteen käyttöä. Siten liityntäpysäköintiä tulee siirtää tiheään joukkoliikenteen runkonverkon reunamille. Lisäksi liityntäpysäköinnin tavoiteltavien paikkamäärien tulee perustua kohdekohtaisen kannattavuuden arviointiin yhteiskunnan kokonaisetun huomioiden.

HSL on edellyttänyt, että vuonna 2025 alkavissa raitio- ja metroliikenteen liikennöintisopimuksissa kalustoon liittyvät mainostulot siirretään HSL:lle. Nämä tulot tulee kohdistaa raitio- ja metroliikenteeseen, jotta Helsingin kaupungin taloudellinen asema ei heikkene.

Esittelijän perustelut

Yleistä

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) perussopimuksen mukaan kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle vuodelle. Taloussuunnitelma tarkistetaan vuosittain. HSL:n hallitus laatii ehdotuksen taloussuunnitelmaksi. Ehdotuksesta pyydetään jäsenkuntien lausunnot. Taloussuunnitelman tulee sisältää mm. strategiasuunnitelma sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat.

HSL on pyytänyt kaupungilta lausuntoa taloussuunnitelmaehdotuksesta 2024–2026. HSL pyytää jäsenkuntiaan ottamaan lausunnoissaan kantaa erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

1) Sitoutuvatko jäsenkunnat tavoitelähtöiseen budjetointiin, jolla mahdollistetaan joukkoliikenteen käyttäjämäärien kasvu?

Talousarvio ja -suunnitelma pohjautuvat tavoitteeseen, että nousijämäärät saadaan strategian mukaiseen nousuvauhtiin ja toimenpiteisiin tämän tavoitteen saavuttamiseksi panostetaan myös taloudellisesti TTS-kaudella.

Talousarviossa ja suunnitelmassa ei esitetä ylijäämien palautusta jäsenkuntiin, vaan valtion koronatukien ansioista kertyneet ylijäämät jätetään HSL:lle ja käytetään TTS-kauden toimenpiteisiin, joilla matkustajamäärätavoitteet on mahdollista saavuttaa.

2) Miten kunnat aikovat ratkaista infrakorvausjärjestelmän haasteet HSL:n taloudelle tulevina vuosina?

HSL on muodostanut yhteistä näkemystä yhdessä jäsenkuntiensa edustajien kanssa arvioimalla HSL:n tilannekuvaa ja rahoitus pohjaa.

Tavoitteena oli luoda yhteinen tilanne- ja tulevaisuuskuva HSL:n rahoituksellisesta pohjasta, perussopimuksen määrittämistä velvoitteista sekä HSL:n kyvystä vastata asetettuihin erilaisiin velvoitteisiin 2020–2030-luvuilla. Mahdollinen jatkotyö on jäsenkuntien/omistajien vastuulla.

HSL:n strategia

HSL:n yhtymäkokous hyväksyy hallituskausittain laadittavan toiminnan kehittämistä ohjaavan strategian. HSL:n strategia kausille 2022–2025 hyväksyttiin 18.1.2022.

HSL:n visiona on olla vuonna 2030 kestävä liikunnan johtava toimija, mahdollistaja ja kumppani. Strategian mukaiset arvot ovat: olemme luottamuksen arvoisia, uudistamme rohkeasti ja onnistumme yhdessä. Neljä strategista tavoitetta ovat: kohti päästötöntä joukkoliikennettä, joukkoliikenteen käyttö ennätyslukemissa, kustannustehokas joukkoliikenne ja tasapainoinen talous. Näissä tavoitteissa korostuvat talouden tervehdyttäminen, asiakkaiden paluu joukkoliikenteeseen ja päästöjen vähentäminen.

Kaupunginhallitus on aiemmin lausunut HSL:n strategiasta, että strategian visio ja strategiset painopisteet antavat hyvän perustan kuntayhtymän toiminnalle. Strategian tavoitteet ovat kannatettavia ja tukevat omalta osaltaan Helsingin kaupungin maankäytön ja liikenteen kehittämiselle asettamia tavoitteita.

Taloussuunnitelma

HSL:n toiminnan ja talouden suunnittelu vallitsevassa tilanteessa on haastavaa. Talouden yleisen kehityksen ennustaminen on korostuneen vaikeaa. Energiamarkkinat toimivat olosuhteisiin nähden hyvin. Euroopan kiihtyneen inflaation keskeiset tekijät, energia ja polttoaineet, eivät ole enää jatkaneet kallistumistaan. Sähkö on nyt edullista, mutta fossiilisten polttoaineiden hinnat ovat jääneet edelleen suhteellisen korkealle tasolle, mikä näkyy erityisesti vanhan bussikaluston operointikustannuksissa.

Toiminta- ja taloussuunnitelma perustuu HSL:n strategisiin tavoitteisiin, jossa matkustajamäärät kasvavat 380 milj. nousuun vuonna 2024 ja edelleen 400 milj. nousuun vuonna 2025. Vuoden 2023 nousujen toteutumaennuste vuoden ensimmäisen kolmanneksen toteutumaan perustuen on 351 milj. nousua. Koronaa edeltäneenä vuonna 2019 HSL-liikenteessä tehtiin 397 milj. nousua.

Vuoden 2023 alusta tehdyt lippujen hintojen korotukset ovat kasvattaneet lipputulokertymää. Hinnan korotukset ovat kuitenkin vaikuttaneet

lippujen kappalemääräiseen myyntiin erityisesti AB- ja BC-alueilla siten, että hinnankorotuksilla ei ole saavutettu tavoiteltua kasvua lipputulossa.

HSL on itselleen asettanut strategiakauden tavoitteeksi, että kuntasuudet keskimäärin asettuvat 50-55 %:in subventiotasoon. Alustava TTS-suunnitelma on laadittu siten, että strategiakauden subventiottaivoitteeseen päästään vuonna 2025. Strategiatavoitteiden saavuttaminen ja erityisesti nousijamäärien saaminen nousuun edellyttää kuitenkin lisäpanostuksia joukkoliikenteeseen vuosina 2024-2025.

Traficom myönsi vielä syyskuussa 2022 HSL:lle lisärahoitusta joukkoliikenteen järjestämiseen poikkeusoloissa ja palvelutason ylläpitämiseen yhteensä 49,2 milj. euroa. HSL esittää tuosta tukiosuudesta jäljellä olevan ylijäämän käytettäväksi joukkoliikenteen palvelutason parantamiseen matkustajamäärien kasvattamiseksi. Koronatuesta kertyneitä ylijäämiä ei siten esitetä palautettavaksi jäsenkuntiin.

HSL:n toimintamenojen on arvioitu vuonna 2024 olevan yhteensä 905,7 milj. euroa. Toimintamenot kasvavat vuoden 2023 toteutumaennusteesta 45,4 milj. euroa (+5,3 %). Vuonna 2025 toimintamenojen arvioidaan olevan 915,3 milj. euroa ja 927,4 milj. euroa vuonna 2026.

Joukkoliikenteen operointikustannukset ovat vuonna 2024 yhteensä 611,4 milj. euroa, mikä muodostaa 67,5 % toimintamenoista. Liikenne-
muodoittain operointikustannukset jakautuvat seuraavasti: bussiliikenne 357,8 milj. euroa (58,5 %), metrolinnoitus 62,3 milj. euroa (10,2 %), raitio- ja pikaraitio-
liikenne 90,1 milj. euroa (14,7 %), junaliikenne 96,1 milj. euroa (15,7 %) sekä lauttaliikenne 5,1 milj. euroa (0,8 %). Operointikustannukset ovat 619,6 milj. euroa vuonna 2025 ja 632,3 milj. euroa vuonna 2026.

HSL:n kautta laskutettava kuntien joukkoliikenteen infrasta maksettava käyttökorvaus on vuonna 2024 yhteensä 214,5 milj. euroa. Tästä metron osuus on 155,3 milj. euroa (71,4 %). Inframenoihin sisällytetään 50 % investointien poistoista ja koroista sekä hallinto- ja ylläpitokulut täysimääräisinä. Infrakustannukset ovat vuonna 2024 16,7 milj. euroa (+8,3 %) suuremmat kuin vuonna 2023. Suunnitelmakautena kustannukset kasvavat metron jatkeen ja Raide-Jokerin ollessa toiminnassa koko vuoden. Vuonna 2025 infrakuluja arvioidaan maksettavan yhteensä 218,1 milj. euroa ja vuonna 2026 yhteensä 218,4 milj. euroa.

Muuhun kuin liikennöitsijöille maksettaviin liikennöintikorvauksiin ja infrapalvelujen ostoihin käytetään 41,2 milj. euroa vuonna 2024. Näistä palveluostoista 25,7 milj. euroa (62,4 %) muodostuu HSL:n tietojärjestelmien kustannuksista, joilla ylläpidetään lippu- ja informaatiojärjestel-

miä ja niihin liittyviä kapasiteettipalveluita sekä huolehditaan laitteiden huollosta.

HSL:n toimintatulot vuonna 2024 ovat yhteensä 923,4 milj. euroa. Kasvu kuluvan vuoden ennusteeseen verrattuna on 64,9 milj. euroa (+7,6 %). Toimintatuloista vuonna 2024 41,5 % on lipputuloja ja 56,0 % kuntaosuuksia. Toimintatulojen arvioidaan olevat 933,4 milj. euroa vuonna 2025 ja 950,2 milj. euroa vuonna 2026.

Kokonaisuudessaan vuodelle 2024 tavoitellaan lipputuloja yhteensä 382,7 milj. euron edestä. Lipputulotavoite vuonna 2024 on 13,3 milj. euroa (+3,6 %) kuluvan vuoden 2023 ennustetta suurempi. Vuonna 2025 lipputulotavoite on 405,0 milj. euroa ja vuonna 2026 420,0 milj. euroa.

Kuntaosuudet vuonna 2024 ovat yhteensä 517,1 milj. euroa. Keskimääräiseksi subventioasteeksi muodostuu 56,7 %. Kuntaosuudet ovat yhteensä 504,9 milj. euroa vuonna 2025 ja 506,6 milj. euroa vuonna 2026. Keskimääräinen subventioaste HSL-alueella on 54,8 % vuonna 2025 ja 54,0 % vuonna 2026.

Helsingin kuntaosuuden on arvioitu vuonna 2024 olevan 262,6 milj. euroa. Tämä on 29,5 milj. euroa (+12,7 %) enemmän kuin talousarvion 2023 kuntaosuus. Tästä kasvusta infrakustannusten osuus on 7,5 milj. euroa. Kuntaosuuden on arvioitu olevan 258,3 milj. euroa vuonna 2025 ja 260,3 milj. euroa vuonna 2026. Helsingin subventioasteeksi muodostuu 52,7 % vuonna 2024, 50,9 % vuonna 2025 ja 50,2 % vuonna 2026.

Helsingin kaupunginhallituksen 12.6.2023 hyväksymän vuoden 2024 talousarvion raamin mukaisesti Helsingin kaupungin HSL:lle maksama kuntaosuus saa kasvaa enintään 4,0 % eli 9,3 milj. euroa verrattuna vuoden 2023 kuntaosuuteen. Kasvu on 20,2 milj. euroa enemmän kuin Helsingin kaupungin talouden vastuuperiaatteen mukainen tavoite.

HSL on esittänyt tarkastusmaksun korottamista liikenne- ja viestintäministeriölle, jossa tarkastusmaksun suuruutta koskeva asetus on lausuntokierroksen jälkeen toukokuussa 2023 jätetty poliittisena asiana linjattavaksi uudelle ministerille. Tarkastusmaksutuotot on taloussuunnitelmassa laskettu voimassa olevan 80 euron tarkastusmaksun määrän mukaisina. Tarkastusmaksuja arvioidaan kirjoitettavan vuosittain 4,3 milj. euron edestä. Näistä jää saamatta ja kirjataan luottotappioiksi 2,0 milj. euroa vuosittain.

Muutoksia suunnitelmakaudella

Merkittävimmät liikenteen palvelutasomuutokset suunnitelmakaudella ovat:

Vuonna 2024

- metrolienteessä varaudutaan tihentämään ruuhka-ajan vuoroväli nykyisestä 6 minuutista 5 minuuttiin molemmilla linjoilla jokaisena arkipäivänä
- Kalasataman raitiotiellä varaudutaan liikennöinnin aloitukseen Nihdin ja Länsi-Pasilan välillä
- varaudutaan pikaraitiolinjan 15 (Raide-Jokeri) vuorovälin asteittaiseen tihennykseen

Vuonna 2025

- Lahdenväylän bussiliikenteessä varaudutaan Kalasataman uuden terminaalialueen mahdollistamiin linjastomuutoksiin

Vuonna 2026

- ei merkittäviä muutoksia

Lisäksi suunnitelmavuosina bussiliikenteessä varaudutaan lisäämään tarjontaa Malminkentän, Kruunuvuorenrannan ja Kuninkaantammen kasvavia asuinalueita palveleville linjoille. Myös monien katutöiden, metroasemien perusparannusten ja muiden katuliikenteeseen vaikuttavien poikkeusjärjestelyiden aiheuttamiin lisäkustannuksiin varaudutaan.

HSL:n lippu- ja maksujärjestelmä uudistetaan perustuen tilipohjaiseen taustajärjestelmään. Uudessa järjestelmässä matkustusoikeus voidaan todentaa matkakortin lisäksi muilla erilaisilla tunnisteilla. Lipputilihankkeeseen sisältyy tilipohjainen tausta, uudet lukijalaitteet ja tulevaisuuden lipputuotteiden sekä palvelumallin konseptointityö. Uudet lukijat mahdollistavat myös lähimaksamisen.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 10.8.2023 mennessä. Asia tulee käsitellä tässä kaupunkiympäristölautakunnan kokouksessa, jotta pysytään annetussa aikataulussa.

Lausuntopyynnön liitteet

Lautakunnan listan liitteenä ovat HSL:n lausuntopyyntökirje, HSL:n alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026 sekä HSL:n tilanekuvan ja rahoituspohjan arvioinnin loppuraportti (6.2.2023).

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Lauri Kangas, johtava liikenneasiantuntija, puhelin: 310 37455
lauri.kangas(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HSL:n lausuntopyyntö 14.6.2023
- 2 HSL:n alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2026
- 3 HSL:n tilannekuvan ja rahoituspohjan arvioinnin loppuraportti (6.2.2023)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

08.08.2023

Asia/4

§ 393

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle Vantaan ratikan Helsingin osuuden toteuttamisesta

HEL 2023-008218 T 08 00 02

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Vantaan ratikan hankesuunnitelman hyväksymistä ohjeellisena noudatettavaksi ja hankkeen Helsingin osuuden toteuttamista siten, että

- raitiotien ja siihen liittyvän katuinfrastruktuurin arvonlisäveroton enimmäishinta on 15 miljoonaa euroa (Maarakennuskustannusindeksi 10/2022, pisteluku 128,37, 2015=100),
- kaupunki neuvottelee valtion kanssa valtionavusta hankkeelle syksyn 2023 aikana, ja
- toteutuksen ehtona on, että Vantaan kaupunki käynnistää oman hankeosuutensa rakentamisvaiheen.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli projektinjohtaja Anton Silvo. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Anton Silvo, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhteenveto Vantaan ratikan Helsingin hankeosuudesta
- 2 Vantaan ratikan hankesuunnitelma
- 3 Mellunmäen keskuksen kunnallistekninen yleissuunnitelma
- 4 Länsimäentien ja Jänkäpolun yleisasemapiirustus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Yleistä

Vantaan ratikka on suunniteltu pikaraitiotieyhteys Helsingin Mellunmäestä Vantaan Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Raitiotien kokonaispituus on noin 19,3 kilometriä, josta noin 500 metrin rataosuus ja itäinen päätepysäkki sijoittuu Helsingin alueelle. Raitiotie on suunniteltu samoin suunnitteluperiaattein kuin Helsingin pikaraitiotiet. Raitiotietä varten toteutetaan uusi varikko Vantaan Vaaralaan. Raitiolinjaa liikennöidään tiheimmillään 7,5 minuutin vuorovälillä, matka-aika Mellunmäestä lentokentälle on noin 54 minuuttia ja keskinopeus noin 22 km/h.

Ratikka on Vantaan kaupungin kärkihanke, joka ohjaa kaupungin maankäytön kehittymistä kaupungin strategian ja yleiskaavan mukaisesti mahdollistamalla kaupungin kasvun joukkoliikenneyhteyksien varilla nykyistä kaupunkirakennetta tiivistäen. Vantaan yleiskaavaratkaisu tukeutuu raitiotiehen ja hankesuunnittelun rinnalla on laadittu ratikan kaavarunko, joka ohjaa tarkempaa maankäytön suunnittelua.

Vantaan ratikka on huomioitu Helsingin yleiskaavassa ja toteuttaa sen tavoitetta raideliikenteen verkostokaupungista. Yleiskaavassa on useita muita pikaraitotievarauksia, joilla on yhtymäkohtia Vantaan ratikan kanssa. Ratikan toteutus on linjassa Helsingin yleiskaavan toteuttamissohjelma 2022:n kanssa, jossa Mellunmäki on kaupunkiuudistusalueita ja täydennysrakentamisen painopiste.

Aiemmat päätökset

Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi Vantaan ratikan yleissuunnitelman ja käynnisti toteutukseen tähtäävän suunnittelun 16.12.2019. Vantaan kaupunginhallitus hyväksyi Vantaan ratikan hankesuunnitelman 8.5.2023 ja kaupunginvaltuusto hankkeen toteuttamisen 22.5.2023.

Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi yleissuunnitelman jatkosuunnittelun pohjaksi 27.11.2019 todeten, että Vantaan ratikka on seudullisesti merkittävä yhteys, jonka suunnittelun jatkaminen on perusteltua.

Kustannukset

Helsingin osuuden kustannukset on arvioitu Länsimäentien kunnallisteknisessä yleissuunnitelmassa. Raitiotieinfran sekä siihen liittyvien katujen ja johtosiirtojen kokonaiskustannukset ovat 15 miljoonaa euroa. Kustannusarvio sisältää rakentamisen, rakennuttamisen ja suunnittelun kustannukset sekä riskivaruksen. Rakentamisen yhteydessä toteutetaan lisäksi muita alueen maankäyttöä palvelevia investointeja, kuten kunnallisteknisiä töitä. Vaaralan raitiovaunuvarikko toteutetaan erillisen

hankesuunnitelman perusteella ja sen kustannuksiksi on arvioitu 79 miljoonaa euroa.

Vantaan ratikan liikennöintikustannukset vuonna 2030 ovat noin 17,8 miljoonaa euroa. Hankkeen arvioidaan lisäävän samana vuonna HSL-kuntayhtymän kuluja noin 24 miljoonaa euroa ja Helsingin kuntasuutta noin 4 miljoonaa euroa.

Hankkeen vaikutukset

Raitiotien toteuttamisen vaikutuksia liikennejärjestelmään on arvioitu seudullisella Helmet-liikennemallilla. Vertailuvaihtoehtona on runkobuslinjasto ja siihen tukeutuva pienempi määrä uutta maankäyttöä. Raitiotien matkustajamääräksi vuonna 2030 on arvioitu 31 000 matkustajaa vuorokaudessa. Raitiotie lisää kestävien kulkutapojen osuutta vaikutusalueellaan ja palvelee monipuolisesti vaihdollisia matkaketjuja. Raitiotien rakentamisen yhteydessä toteutetaan nykyistä parempia jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita sekä parannetaan katu ympäristön turvallisuutta ja esteettömyyttä.

Raitiotien melu- ja värinäselvitysten perusteella Helsingin osuudella ei ole tarvetta erityisille suojaustoimenpiteille. Rakentaminen aiheuttaa työnaikaisia haittoja liikenteelle sekä lähialueen asukkaille ja yrityksille. Hankesuunnitelmassa on esitetty keinoja työmaa-aikaisten haittojen vähentämiseksi. Raitiotien Helsingin osuuden läheisyydessä ei ole arvokkaita tai rauhoitettuja luontokohteita. Ympäristövaikutusten arviointia tarkennetaan ja täydennetään Länsimäentien asemakaavan valmistelussa ja tarkemmassa jatkosuunnittelussa.

Hankkeen yhteiskuntataloudellisessa kannattavuuslaskelmassa kokonaisyödyt ovat negatiiviset, sillä liikennöintikustannusten kasvu ylittää käyttäjähyötyjen arvioidun summan. Laskelma ei sisällä kaupunkikehityksestä syntyviä kiinteistötaloudellisia hyötyjä, jotka ovat Vantaan kannalta merkittävät.

Vuorovaikutus

Vantaan kaupunki on viestinyt ratikasta monipuolisesti eri kanavissa ja hankkeen suunnittelun yhteydessä on järjestetty laaja vuorovaikutus käsittäen muun muassa asukastilaisuuksia ja verkkokyselyitä, joihin myös helsinkiläiset ovat voineet ottaa kantaa. Vuorovaikutus on kuvattu hankesuunnitelmaraportissa. Hankkeen etenemisestä on viestitty Helsingin kaupungille ja muille kumppaneille kaupunginjohtajan johtamassa seurantaryhmässä. Vuorovaikutus jatkuu hankkeen jatkosuunnittelussa.

Länsimäentien pohjoisosan ja Laakavuoren koulun ympäristöineen asemakaavamuutoksen valmistelun yhteydessä on mahdollisuus mielihyvien esittämiseen ja muistutusten tekemiseen. Kaavaehdotuksen valmistuessa syksyllä 2023 se asetetaan julkisesti nähtäville. Kaavan valmistelun aikana saatu palaute raportoidaan ja siihen vastataan vuorovaikutusraportissa.

Jatkosuunnittelu ja toteutus

Länsimäentien alueelle on vireillä kaavamuutos, jolla luodaan edellytykset raitiotien ja sen päätepysäkin toteuttamiselle ja tarkennetaan raitiotien teknisiä ratkaisuja. Mellunmäen keskuksen asemakaavamuutoksessa metroaseman ympäristöstä kehitetään tiivistä alueellista lähikeskusta ja liikenteen solmukohtaa. Lähialueella on vireillä myös muita täydennysrakentamishankkeita.

Seuraavassa suunnitteluvaiheessa laaditaan katusuunnitelmat ja rakentamisen edellyttämät tarkemmat rakennustekniset suunnitelmat.

Helsingin osuuden toteutusvastuu on Kaupunkiliikenne Oy:llä, joka järjestää hankkeen toteutusorganisaation ja selvittää toteutustavan. Vantaan kaupunki valmistelee oman osuutensa kilpailuttamista kahteen toteutusallianssiin jaettuna. Osallistuminen allianssiin tai hankkeen toteutuksen hankinta muutoin yhteishankintana Vantaan kanssa selvitetään.

Vantaan kaupungin tavoitteena on raitiotien rakentamisen aloitus vuoden 2024 aikana ja hankkeen valmistuminen vuoteen 2029 mennessä. Helsingin osuuden toteutus ajoitetaan tälle aikavälille siten, että se sopii yhteen Vantaan puoleisen osuuden rakennustöiden sekä muiden alueen investointien kanssa ja siten, että yhdessä sovittava liikenteen aloittamistavoite voi toteutua.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Anton Silvo, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhteenveto Vantaan ratikan Helsingin hankeosuudesta
- 2 Vantaan ratikan hankesuunnitelma
- 3 Mellunmäen keskuksen kunnallistekninen yleissuunnitelma
- 4 Länsimäentien ja Jänkäpolun yleisasemapiirustus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Käsiteltävä tässä kokouksessa

§ 394

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle HSY:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2024–2026

HEL 2023-008427 T 00 01 06

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Taloussuunnitelman perustuu HSY:n 2023-2030 tavoitteisiin, joita voi pitää hyvin valittuina ja perusteltuina. Tuottavuustavoitteena HSY:llä on keskimääräinen 1,5 % vuotuinen tuottavuuden paraneminen.

Kaupunkiympäristölautakunta piti HSY:n toimintaa ja sen kehittämistä HSY:n alueen seudullisessa yhteistyössä tärkeänä ja onnistuneena. Jäsenkunnat muodostavat kokonaisuuden, jonka yhdyskuntateknistä huoltoa on tarkoituksenmukaista suunnitella ja toteuttaa yhteisten tavoitteiden edistämiseksi, huomioiden samalla jäsenkuntien ja alueiden erityispiirteet. Toiminta- ja taloussuunnitelma vastaa näihin yleisiin tavoitteisiin hyvin.

HSY:n tavoitetta investointikauden tarkastelujakson laajentamisesta 20 vuoteen aiemmasta 10 vuodesta pidetään kannatettavana. HSY:n toiminnassa, suunnitelmissa ja ohjelmissa tulee kuitenkin varautua siihen, että mahdollisesti suuretkin hankkeet Helsingin alueella voivat viivästyä suunnitelmakaudella. Suunnitelmakaudella tehtävät vuosittaiset tarkennukset ovat tarpeen urakoiden siirtyessä sekä hintojen noustessa.

Helsingin osalta investointitarve niin kaavoituksen mukaisen alueverkoston laajentumisen kuin suurten raidehankkeiden vaatimien johtosiirtojen osalta säilyy suurena myös tulevina vuosina talouden epävarmuuksista huolimatta. Vesihuollon saneerausvelan kasvua kaupunki pitää korkeasta investointitasosta huolimatta huolestuttavana. HSY:n tuleekin investointiohjelmassaan huolehtia vanhan vesihuoltoverkoston saneerauksista niin, että korjausvelka saadaan suunnitelmallisesti kurottua kiinni. Kaupunki pitää kannatettavana HSY:n tulevaisuuden tavoitetta kattaa kustannukset käyttömaksuilla sekä vähentää uuden velan määrää. Korjausvelkaa kiinni kurottaessa tämä perustellusti tarkoittaa myös vesihuollon käyttömaksujen korottamista.

HSY:n talous- ja toimintasuunnitelmassaan 2024–2026 esittämä kuntasuukin rahoitettava toiminta ei esitä riittävän selkeitä, perusteltuja

ja vaikuttavuudeltaan arvioituja toimia ilmastotavoitteiden saavuttamisen tueksi. Vaikuttavuus ilmastotavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta sisältää merkittäviä epävarmuuksia. EU:n tavoitteiden saavuttamiseksi HSY:n tulisi lisätä pakkausjätteen kierrätystä yhteistyössä alan yritysten kanssa.

Asetettujen ilmastotavoitteiden saavuttamiseen kohdistettujen resurssien tehostamisen vuoksi kaupunkiympäristölautakunta esittää, että kuntarahoitusta siirretään Helsingin omaan ilmastotyöhön yhteensä 200 000 euroa vuoden 2023 rahoitukseen verrattuna. Kuntaosuuden vähentäminen toteutetaan vaiheittain niin, että vuoden 2023 rahoituksesta leikataan 140 000 euroa vuodelle 2024 ja edelleen 60 000 euroa vuodelle 2025.

Käsittely

Vastaehdotus:

Katri Penttinen: Lisätään toiseksi viimeisen kappaleen loppuun: EU:n tavoitteiden saavuttamiseksi HSY:n tulisi lisätä pakkausjätteen kierrätystä yhteistyössä alan yritysten kanssa.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Katri Penttisen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Pasi Rajala, Yleiskaavapäällikkö, puhelin: 09 310 20417
pasi.rajala(a)hel.fi

Reetta Putkonen, liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 37079
reetta.putkonen(a)hel.fi

Susa Eräranta, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 52179
susa.eraranta(a)hel.fi

Valtteri Lankiniemi, diplomi-insinööri: 09 310 22467
valtteri.lankiniemi(a)hel.fi

Liitteet

1 Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talousarvion ja -suunnitelman perustuu HSY:n 2023-2030 tavoitteisiin, joita voi pitää hyvin valittuina ja perusteltuina. Tuottavuustavoitteena HSY:llä on keskimääräinen 1,5 % vuotuinen tuottavuuden paraneminen.

Kaupunkiympäristölautakunta pitää HSY:n toimintaa ja sen kehittämistä HSY:n alueen seudullisessa yhteistyössä tärkeänä ja onnistuneena. Jäsenkunnat muodostavat kokonaisuuden, jonka yhdyskuntateknistä huoltoa on tarkoituksenmukaista suunnitella ja toteuttaa yhteisten tavoitteiden edistämiseksi, huomioiden samalla jäsenkuntien ja alueiden erityispiirteet. Toiminta- ja taloussuunnitelma vastaa näihin yleisiin tavoitteisiin hyvin.

HSY:n tavoitetta investointikauden tarkastelujakson laajentamisesta 20 vuoteen aiemmasta 10 vuodesta pidetään kannatettavana. HSY:n toiminnassa, suunnitelmissa ja ohjelmissa tulee kuitenkin varautua siihen, että mahdollisesti suuretkin hankkeet Helsingin alueella voivat viivästyä suunnitelmakaudella. Suunnitelmakaudella tehtävät vuosittaiset tarkennukset ovat tarpeen urakoiden siirtyessä sekä hintojen noustessa.

Helsingin osalta investointitarve niin kaavoituksen mukaisen alueverkoston laajentumisen kuin suurten raidehankkeiden vaatimien johtosiirtojen osalta säilynee suurena myös tulevina vuosina talouden epävarmuuksista huolimatta. Vesihuollon saneerausvelan kasvua kaupunki pitää korkeasta investointitasosta huolimatta huolestuttavana. HSY:n tuleekin investointiohjelmassaan huolehtia vanhan vesihuoltoverkoston saneerauksista niin, että korjausvelka saadaan suunnitelmallisesti kurottua kiinni. Kaupunki pitää kannatettavana HSY:n tulevaisuuden tavoitetta kattaa kustannukset käyttömaksuilla sekä vähentää uuden velan määrää. Korjausvelkaa kiinni kurottaessa tämä perustellusti tarkoittaa myös vesihuollon käyttömaksujen korottamista.

HSY:n talous- ja toimintasuunnitelmassaan 2024–2026 esittämä kuntaosuus rahoitettava toiminta ei esitä riittävän selkeitä, perusteltuja ja vaikuttavuudeltaan arvioituja toimia ilmastotavoitteiden saavuttamisen tueksi. Vaikuttavuus ilmastotavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta sisältää merkittäviä epävarmuuksia.

Asetettujen ilmastotavoitteiden saavuttamiseen kohdistettujen resursien tehostamisen vuoksi kaupunkiympäristölautakunta esittää, että kuntarahoitusta siirretään Helsingin omaan ilmastotyöhön yhteensä 200 000 euroa vuoden 2023 rahoitukseen verrattuna. Kuntaosuuden vähentäminen toteutetaan vaiheittain niin, että vuoden 2023 rahoitusta-

sosta leikataan 140 000 euroa vuodelle 2024 ja edelleen 60 000 euroa vuodelle 2025.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) on pyytänyt Helsingin kaupunginhallitukselta lausuntoa alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024-2026. Lausunto on pyydetty toimittamaan 31.8.2023 mennessä.

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 8.8.2023 mennessä.

HSY:n alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2026

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. HSY:n perussopimuksen mukaan toiminta- ja taloussuunnitelmasta on pyydetty jäsenkuntien lausunnot ennen sen hyväksymistä.

Taloussuunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja se on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan.

Toiminta- ja taloussuunnitelman tavoiteasetanta ja budjetointi perustuvat HSY:n hallituksen esittämään strategiaan 2030, josta yhtymäkokous päätti marraskuussa 2022.

Helsingin kuntaosuus HSY:n perussopimuksen mukaisesti on ehdotuksessa vuodelle 2024 2,345 milj. euroa, vuodelle 2025 2,409 milj. euroa ja vuodelle 2026 2,472 milj. euroa.

Tavoite investointikauden tarkastelujakson pidentämisestä edistää Helsingin ja HSY:n investointien oikea-aikaista yhteensovittamista erityisesti merkittävien hankkeiden osalta. On kuitenkin syytä varautua mahdollisesti suurienkin kaupunkilähtöisten hankkeiden siirtymiseen sekä kustannusten muutoksiin.

Vesihuoltolain mukaan vesihuoltolaitoksen investoinnit tulee kattaa kerättävillä maksuilla. HSY pitää edelleen yllä korkeaa investointitasoa lainarahoituksella, joka johtaa kasvaviin rahoituskuluihin. HSY kuitenkin tavoittelee maksurakennemuutusta, joka parantaa kuntayhtymän kustannusvastaavuutta ja tämän tulisi olla tavoitteena. Kuntayhtymän

tasapainoinen talous tukee pitkällä aikajänteellä myös jatkuvasti kasvavan saneerausvelan vähentämistä.

Kuntaosuuskin rahoitettava ilmastotyö

Toiminta- ja taloussuunnitelmassa tulisi esittää päätöksenteon tueksi yksilöidyt perusteet kuntaosuusrahoituksen kohdentumisesta sekä ilmastotyön osalta vaikuttavuuden arviointi kaupunkien ilmastotavoitteiden näkökulmasta.

Helsingin kaupunki on asettanut tiukat, perustellut ja selkeästi mitattavat ilmastomuutoksen hillinnän tavoitteet ja uudelleenohjelmoinut vaikuttavuuden ja tavoitelähtöisyyden pohjalta ilmastomuutoksen hillintään liittyvän työnsä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Kaupungin tulee olla hiilineutraali vuonna 2030, hiilinolla vuonna 2040 ja hiilinegatiivinen tämän jälkeen. Samalla kaupunki edistää ilmastomuutokseen sopeutumista yhä tavoitelähtöisemmin.

Aika ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi käy vähiin ja tavoitteisiin pääseminen edellyttää entistä vaikuttavampia ja oikea-aikaisempia toimia sekä entistä suurempaa tarkoituksenmukaisuutta ilmastorahoituksen kohdentamisessa. Ilmastotyön rahoituksen tulee kohdistua ensisijaisesti ilmastotavoitteiden kannalta vaikuttaviin ja perusteltuihin toimenpiteisiin.

Kuntaosuuden jakautuminen ilmasto-, ilmansuojelu- ja tietoyhteistyön kesken ei käy ilmi lausuttavana olleesta materiaalista. Ilmastotyön kannalta on huomioitavaa, että ilmastotyötä tehdään Seutu- ja ympäristötiedon tulosalueella kuntaosuuskin myös muualla kuin erillisellä sopimuksella rahoitetussa Ilmastoinfossa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Pasi Rajala, Yleiskaavapäällikkö, puhelin: 09 310 20417
pasi.rajala(a)hel.fi
Reetta Putkonen, liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 37079
reetta.putkonen(a)hel.fi
Susa Eräranta, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 52179
susa.eraranta(a)hel.fi
Valtteri Lankiniemi, diplomi-insinööri: 09 310 22467
valtteri.lankiniemi(a)hel.fi

Liitteet

1 Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026

Muutoksenhaku

08.08.2023

Asia/5

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

§ 395

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Björn Månssonin toivomusponnosta koskien mahdollisuutta muuttaa joukkoliikenneinfrastruktuurin rahoitusta

HEL 2023-004807 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Toivomusponnossa esitetään, että selvitetään mahdollisuutta muuttaa liikenneinfrastruktuurin investointien rahoitusta niin etteivät ne kuormita Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) lippujen hintoja. Tällainen selvitys on tekeillä.

HSL:n nykyisten taloushaasteiden juurisyytä ovat koronapandemian takia pienentyneet matkustajamäärät ja samaan aikaan realisoituvat merkittävien raideliikennehankkeiden operointi- ja infrakustannukset. Jäsenkuntien HSL:n yhtymäkokouksessa hyväksymien tavoitteiden mukaan kuntaosuuksilla tulee kattaa 50 – 55 % HSL:n kokonaiskustannuksista, joihin sisältyvät HSL:n jäsenkunnille joukkoliikenneinfrastruktuurista maksamat infrakorvaukset. Infrakorvauksissa kunnat laskuttavat HSL:ltä infrastruktuurin hallinto- ja ylläpitokustannukset kokonaisuudessaan sekä poistot ja 5 % laskennallisen koron puolikkaalle (50 %) infran käyvästä arvosta.

Kevään 2023 aikana on käynnistetty kaupunginhallituksen aloitteesta HSL:ää koskeva omistajapoliittinen valmistelu, jossa selvitetään tapoja joukkoliikennelippujen hintoihin kohdistuvan korotuspaineen lievittämiseen tai hintojen alentamiseen sekä kasvavien infrakustannusten vaikutusta lipunhintoihin Helsingin osalta. Selvityksen tuloksia tullaan esittelemään kaupunginhallitukselle arviolta syyskuussa.

Selvityksen alustavien tulosten perusteella olisi perusteltua tutkia tarkemmin infrakustannusten erottamista kuntaosuuksissa ja sitä myöten infrakustannusten ohjaamista erillään muista kustannuksista. Tämä irrottaisi lipputulotavoitteen asettamisen ja infrakustannusten kehityksen toisistaan. Infrakustannukset kuitenkin jaettaisiin edelleen käytön mukaan seudun kuntien kesken.

Jos infrakustannukset päädytään erottelemaan kuntaosuuksien laskennassa, tulee myös tarkoituksenmukainen subventiotavoite arvioida ja määrittää uudelleen. Mikäli infrainvestointien kustannusten ei haluta kuormittavan lippujen hintoja, joudutaan kuntien rahallista tukea HSL-

08.08.2023

Asia/6

kuntayhtymälle kasvattamaan. Tuen kasvattaminen edellyttäisi HSL:n jäsenkuntien yhteistä tahtotilaa. Joukkoliikenneinfrastruktuuriin liittyvä osuus tuesta palautuu suurelta osin takaisin jäsenkunnille infrakorvauksina yllä kuvatun laskutusmenettelyn mukaisesti.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Lauri Kangas, Johtava liikenneasiantuntija: 310 37455
lauri.kangas(a)hel.fi

Liitteet

1 Månsson Björn, Kvsto 5.4.2023, toivomusponsi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Toivomusponsi

Valtuutettu Björn Månsson on tehnyt 5.4.2023 seuraavan toivomusponnen:

”Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta muuttaa liikenneinfrastruktuurin investointien rahoitusta niin etteivät ne kuormita HSL:n lippujen hintoja.”

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 15.8.2023 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Lauri Kangas, Johtava liikenneasiantuntija: 310 37455
lauri.kangas(a)hel.fi

Liitteet

1 Månsson Björn, Kvsto 5.4.2023, toivomusponsi

08.08.2023

Asia/6

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 396

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran toivomusponnosta, jossa edelly- tetään selvitettävän mahdollisuudet palauttaa seniorien kertalippu puolella hinnalla

HEL 2023-004805 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Toivomusponnossa esitetään, että tulisi selvittää mahdollisuutta palauttaa ilman aikarajoitusta toimiva senioreiden kertalippu puolella hinnalla. Kertalippujen hinnoittelun viimeaikaisten hinnan korotusten vaikutuksia on syytä arvioida. Selvityksen tulee sisältää myös senioreiden kertalipun käyttöönoton vaikutukset.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä ja kahdeksassa muussa HSL-alueen kunnassa. Tehtäväänsä liittyen HSL hyväksyy toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän. Päätökset lippulajeista, alennusryhmistä ja lippujen hinnoista kuuluvat HSL:n toimivaltaan.

Tällä hetkellä aikuisten AB-vyöhykkeen kertalippu maksaa 3,10 euroa. Kertalippuja ovat oikeutettuja ostamaan 50 prosentin alennuksella Kelalta kansan- tai takuueläkettä tai kuntoutustukea saavat sekä 7–17-vuotiaat lapset. Sama alennus koskettaa myös kausi- ja lisävyöhykelippuja. Alle 7-vuotiaat lapset eivät tarvitse joukkoliikenteessä lippua.

70 vuotta täyttäneet ja opiskelijat saavat alennusta kausilippuista. Alennus on 40 %, jolloin 30 päivän AB-lippu maksaa 42,40 euroa, mikä vastaa 1,41 euroa päivää kohden. Kausilippu tulee näille ryhmille kertalippuja edullisemmaksi, jos kuukauden aikana tekee yli 13 joukkoliikennematkaa.

HSL on viime vuosina korottanut voimakkaasti helsinkiläisten eniten käyttämien AB-lippujen hintoja erityisesti kertalippujen osalta, kun saman aikaisesti pidempien matkojen lippujen hintoja on laskettu. HSL:n vuoden 2023 talouden toteutumaennuste osoittaakin, että lipunhintojen korotukset ovat vaikuttaneet lippujen kappalemääräiseen myyntiin erityisesti AB- ja BC-alueilla niin, että hinnankorotuksilla ei ole enää saavutettu tavoiteltua kasvua lipputuloissa. Tilanteen parantamiseksi HSL:n tulee selvittää kertalippujen hinnoittelua.

Kaupunkiympäristölautakunta on käsitellyt alennuslippujen hinnoittelua useamman kerran aiempina vuosina. Lausunnoissaan lautakunta on aina todennut, että alennusryhmille myönnettyjen alennusten ulottamista kertalippuihin tulee selvittää. Kokouksessaan 11.8.2020 antaessaan lausuntoa HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta, kaupunkiympäristölautakunta totesi seniorilipuista, että alennuksen tulisi koskea kausilippujen lisäksi myös kertalippuja ilman aikarajoituksia. Senioreiden kertalippujen käyttöönoton vaikutukset on perusteltua selvittää osana kertalippujen hinnoittelun selvittämistä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Asko-Seljavaara. Sirpa, Kvsto 5.4.2023, toivomusponsi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Toivomusponsi

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara on tehnyt kaupunginvaltuustossa 5.4.2023 Vihreän valtuustoryhmän venäläisestä fossiilienergiasta irtautumisesta sekä HSL-yhtymää koskevaa omistajapoliittista valmistelua koskevan ryhmäaloitteen käsittelyn yhteydessä seuraavan toivomusponnen:

”Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta palauttaa senioreiden kertalippu puolella hinnalla. Lippu toimisi ilman aikarajoitusta.”

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 15.8.2023 mennessä. Toivomusponnosta on pyydetty lausunto myös HSL:ltä.

08.08.2023

Asia/7

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Asko-Seljavaara. Sirpa, Kvsto 5.4.2023, toivomusponsi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

08.08.2023

Asia/8

§ 397

Kaupunkiympäristölautakunnan vastaus valtuutettu Ville Jalovaaran valtuustoaloitteeseen koskien meluaitaa Herttoniemeen

HEL 2022-012716 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Lauri Kangas, johtava liikenneasiantuntija, puhelin: 310 37455
lauri.kangas(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 26.10.2022 Jalovaara Ville Meluaita Herttoniemeen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Aloitteessa ehdotetaan meluaidan rakentamista Herttoniemen ja Siilitien metroasemien väliin. Se on tarkoitus rakentaa lähivuosina investointimäärärahojen salliessa.

Metrosta ja sen melusuojauksesta vastaa liikenneliikelaitos (HKL). HKL:ltä saatujen tietojen mukaan meluesteen valmistelu keskeytyi koronapandemian alkuvaiheessa kiristyneessä taloustilanteessa, kun kustannusarvio oli noussut merkittävästi. Meluesteen investointikustannukseksi on yleissuunnitelman perusteella arvioitu noin kuusi miljoonaa euroa.

Kaupunkiliikenne Oy on teettänyt HKL:n toimeksiannosta tarkempia tarkasteluja suunnitellun meluesteen vaikuttavuudesta keväällä 2023. Tarkastelujen perusteella meluaste on kustannuksiltaan ja vaikuttavuudeltaan samaa luokkaa katujen melunsuojauksen ensisijaisten kohteiden kanssa. Meluesteen toteuttaminen on siten perusteltua. HKL pyrkii toteuttamaan meluidan lähivuosina investointimäärärahojen salliessa.

Meluste sijaitsee osittain valmisteilla olevan Länsi-Herttoniemen asemakaavan nro 12849 alueella. Meluesteen toteuttamisessa otetaan huomioon kaupunkiympäristölautakunnan asemakaavan muutosehdotusta koskevan päätöksen (20.6.2023, 372 §) mukaiset Oravapuiston aluetta koskevat jatkoselvitykset.

Valtuustoaloite

Valtuutettu Ville Jalovaara ja 13 muuta valtuutettua ovat tehneet 26.10.2022 seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen: Meluaita Herttoniemeen

”Herttoniemeen tarvitaan kunnollinen meluaita Herttoniemen ja Siilitien metroasemien väliin. Tällä hetkellä vallitseva tilanne uhkaa asukkaiden asumisviihtyvyyttä, hyvinvointia ja pahimmillaan jo terveyttä.

Ensimmäisen kerran valmis hankesuunnitelma kaatui rahoituksen puutteeseen noin 15 vuotta sitten. Sen jälkeen on pystytetty nykyinen peltinen aita Itäväylän ja metroradan väliin, joka on entisestään lisännyt metron ääntä asuinalueelle. Asukkaille on useamman kerran luvattu, että alueelle rakennetaan uusi toimiva meluaste, joka estää niin Itäväylän sekä metroradan äänet. Koska nykyistä meluaitaa ei voida korottaa, on radan ja metsikön väliin suunniteltu kokonaan uusi meluaste. Nyt Herttoniemessä rakenteilla oleva pyöräilybaana ja uusi toimiva melumuuri esiteltiin asukkaille yhtenä pakettina ja ratkaisuna pitkään jatkuneeseen ongelmaan. Mutta saadun ilmoituksen mukaan meluaitaa ei kuitenkaan tässä yhteydessä ollakaan rakentamassa.

Tilanne on asukkaiden osalta muuttunut entistä haastavammaksi, sillä nähtävästi uusi pilkottu malli johtaa vastuunkannon osalta hankaliin tilanteisiin joukkoliikenteen ja kaupunkiympäristön toimivallan kohdalla.

Me allekirjoittaneet valtuutetut pyydämme, että kaupunkiympäristö etsii rahoituksen meluaidalle ja vastuu jaetaan kaupunkiliikenteen välillä.”

Toimivalta

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallituksen on osoitettava aloite vastattavaksi sille lautakunnalle tai johto-

08.08.2023

Asia/8

kunnalle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu.

Aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu kaupunkiympäristölautakunnan tai sen alaisen viranomaisen toimivaltaan.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Lauri Kangas, johtava liikenneasiantuntija, puhelin: 310 37455
lauri.kangas(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 26.10.2022 Jalovaara Ville Meluaita Herttoniemeen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

08.08.2023

Asia/9

§ 398

Malmin hautausmaalta Helsingin Seurakuntayhtymän omistaman määräalan vuokraaminen kaupungin keskitettyä vainajien säilytystilaa varten (Malmi, määräala tilasta 91-418-9-0)

HEL 2023-008869 T 10 01 00

Malmin kalmistotie

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti

- vuokrata Helsingin Seurakuntayhtymältä (Y-tunnus 0201242-7) Malmilla sijaitsevasta tilasta 91-418-9-0 liitteen 1 mukaisen noin 6 655 m²:n suuruisen määräalan kaupungin keskitettyä vainajien säilytystilaa koskevan rakennusluvan hakemista varten kuudeksi kuukaudeksi ja muutoin liitteen 2 mukaisin maanvuokrasopimusehdoin,
- vuokrata Helsingin Seurakuntayhtymältä (Y-tunnus 0201242-7) Malmilla sijaitsevasta tilasta 91-418-9-0 liitteen 1 mukaisen noin 6 655 m²:n suuruisen määräalan kaupungin keskitettyä vainajien säilytystilaa varten 30 vuodeksi ja muutoin liitteen 3 mukaisin maanvuokrasopimusehdoin,
- oikeuttaa sekä sopimukset ja valvonta -tiimin päällikön että lakimiehen, kummankin yksin, allekirjoittamaan Helsingin kaupungin puolesta edellä mainitun maanvuokrasopimuksen sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä korjauksia ja tarkistuksia.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Pasi Lehtiö, johtava erityisasiantuntija, puhelin: 09 310 36448
pasi.lehtio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokra-aluekartta
- 2 Maanvuokrasopimus, rakennusluvan hakeminen
- 3 Maanvuokrasopimus, 30 vuoden vuokraus
- 4 Asemapiirustus
- 5 Havainnekuva

Muutoksenhaku

08.08.2023

Asia/9

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

Ote

Helsingin Seurakuntayhtymä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Kymp/Make/Maanvuokrajärjestelmä

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vuokrattavaa määräälaa ja sille toteuttavaa hanketta koskevat tiedot

Helsingin Seurakuntayhtymä ja kaupunki ovat neuvotelleet kaupungin tarvitseman keskitetyn vainajien säilytystilan rakentamisesta Helsingin Seurakuntayhtymän omistamalle Malmin hautausmaalle Malmin kalmistotien ja Kehä I:n väliin.

Hankkeen asemapiirustus on liitteenä 4 ja havainnekuva liitteenä 5.

Vuokrattavalla määräälalalla on voimassa asemakaava nro 9085 vuodelta 1987, jossa määrääla on osoitettu hautaus toimintaan. Alueelle saa sijoittaa hautausmaan toiminnan kannalta välttämättömiä rakennuksia.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 5.4.2023 (84 §) hankkeen toteuttamisen Malmin hautausmaalle. Päätöksen mukaan hankkeen bruttoala on noin 1 139 brm² ja huoneistoala on noin 8 72 htm². Hankkeen kustannus on 10,5 miljoonaa euroa. Päätöksen jälkeen hankkeen koko on kuitenkin hieman täsmentynyt. Haettavan rakennusluvan mukainen rakennus kasvaa 1 080 k-m²:stä 1 134 k-m²:iin.

Hanke on tarpeellinen, koska Helsingin kasvavan väestömäärän ja ikääntymisen takia vainajamäärät lisääntyvät. Helsingissä on jatkuvaa puutetta riittävästä vainajien kylmä säilytystiloista ja seuraavan 10 vuoden aikana Helsingistä poistuu 120 vainajapaikkaa; muun muassa seniorikeskusten yhteydestä. Nykyiset tilat eivät ole kaikilta osin toimivat vainajien hyvästelemiseen ja eri uskontokuntien tarpeisiin.

Hankkeen sijoittuminen Seurakuntayhtymän omistamalle Malmin hautausmaalle pohjoisen sisääntulotien (Malmin kalmistotie) reunaan on logistisesti ja synergisesti erinomainen paikka. Lisäksi paikka sopii rauhallisen hautausmaa-alueen sisällä erinomaisesti vainajien hyvästelemiseen.

Hankkeen rakennustyöt on tarkoitus aloittaa talvella 2023 - 2024, jolloin rakennus olisi otettavissa käyttöön vuoden 2025 aikana.

Vuokrattava määräala on rakentamaton.

Määräalan lyhytaikainen ja pitkäaikainen vuokraus

Lautakunnalle esitetään, että kaupunki vuokraa Helsingin Seurakuntayhtymältä 30 vuodeksi edellä sanotun määräalan Malmin hautausmaalta kaupungin keskitettyä vainajien säilytystä varten.

Sopimus on tarkoitus allekirjoittaa ja vuokra-ajan alkaa vielä vuoden 2023 aikana, kun hankkeelle on ensi saatu lainvoimainen rakennuslupa.

Vuokrasopimukseen otetaan ehto, että vuokralaisella on etuoikeus saada vuokra-alue maanvuokrasopimuksen päättyessä uudelleen vuokralle tuolloin käypää vuokraa vastaan.

Lisäksi lautakunnalle esitetään, että kaupunki vuokraa ennen edellä sanotun pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen tekemistä Helsingin Seurakuntayhtymältä kuudeksi kuukaudeksi edellä sanotun määräalan hankkeen rakennusluvan hakemista varten.

Vuokra ja vuokrausehdot

Seurakuntayhtymältä vuokrattavan määräalan perusvuosivuokraksi esitetään 938,41 euroa elinkustannusindeksissä lokakuu 1951=100, mikä vastaa tämän päivän rahassa noin 21 546 euroa (ind. 2296).

Vuosivuokra perustuu sijainti huomioon ottaen yleisten rakennusten hintatasoon 380 euroa/k-m² (ind. 2296), toteutettavaan 1 134 k-m²:n rakennusoikeuteen ja viiden prosentin vuotuisen tuottoon (380 e/k-m² x 1 134 k-m² x 0,05).

Vuosivuokra sidotaan elinkustannusindeksin muutokseen.

Osapuolten neuvotteleman vuokranmäärityksen markkinaehtoisuus on varmistettu kahta puolueetonta arvioijaa käyttäen.

Vuokrasopimukseen otetaan ehto, että vuokranantaja lähettää määräalan maanvuokraa koskevat laskut suoraan rakennuksen omistajan (Kymp/RYA) maksettavaksi.

Osapuolet ovat sopineet, että rakennusluvan hakemista varten tehtävästä 6 kuukauden maanvuokrasopimuksesta ei peritä erikseen vuokraa, vaan sen katsotaan sisältyvän pitkäaikaisen 30 vuoden maanvuokrasopimuksen vuokraan.

Maanvuokrasopimuksen alkaminen ja muut ehdot

Pitkäaikaisessa maanvuokrasopimusluonnoksessa maanvuokrauksen alkamiskohta on jätetty tarkoituksella auki. Maanvuokrasopimus on tarkoitus merkitä alkamaan ja allekirjoittaa sen jälkeen, kun rakennuslupa on tullut lainvoimaiseksi ja viimeistään ennen rakennustöiden alkamista.

Neuvoteltu pitkäaikainen maanvuokrasopimus noudattaa muutoin hyvin pitkälti kaupungin omissa kolmansien kanssa tekemissä maanvuokrasopimuksissa noudatettuja tavanomaisia ehtoja.

Toimivalta

Kaupunginvaltuuston hyväksymän hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan kaupunkiympäristölautakunta päättää ottaa vuokralle kiinteistöjä enintään 30 vuoden ajaksi, kun sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo on enintään 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Pasi Lehtiö, johtava erityisasiantuntija, puhelin: 09 310 36448
pasi.lehtio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokra-aluekartta
- 2 Maanvuokrasopimus, rakennusluvan hakeminen
- 3 Maanvuokrasopimus, 30 vuoden vuokraus
- 4 Asemapiirustus
- 5 Havainnekuva

Oheismateriaali

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

08.08.2023

Asia/9

Ote

Helsingin Seurakuntayhtymä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Kymp/Make/Maanvuokrajärjestelmä

Esitysteksti

Tiedoksi

Rakennukset ja yleiset alueet

§ 399

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston tekemästä, Asunto Oy Eteläinen Rautatienkatu 14b:n vuokrasopimuksen jatkamisesta koskevasta päätöksestä 1.6.2023 (52 §)

HEL 2023-005697 T 10 01 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä ***** tekemän oikaisuvaatimuksen.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päätti kumota kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston 1.6.2023 (52 §) tekemän päätöksen, joka koskee vuokrasopimuksen jatkamista Asunto Oy Eteläinen Rautatienkatu 14b:n kanssa ja palautti asian uudelleen jaoston käsiteltäväksi.

Perustelut

Oikaisuvaatimus ja sen perusteet

***** (jäljempänä oikaisuvaatimuksen tekijä) on tehnyt asiassa 14.6.2023 oikaisuvaatimuksen, jossa pyytää kaupunkiympäristölautakuntaa selvittämään, onko Rakennukset ja yleiset alueet /Tilat palveluiden Hankeyksikkö 1:n päällikkö, joka on Asunto Oy Eteläinen Rautatienkatu 14b:n hallituksen puheenjohtaja, ottanut osaa yhtiön vuokrasopimuksen jatkamisesta koskevan asian valmisteluun esteellisyysäänösten vastaisesti. Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan kyseinen henkilö otti osaa asian käsittelyyn ainakin listapalaverissa 24.5.2023 jääväämättä itseään asian käsittelystä.

Esteellisyyskysymyksestä saatu selvitys

Selvityksen mukaan Hankeyksikkö 1:n päällikkö toimii Asunto Oy Eteläinen Rautatienkatu 14b:n hallituksen puheenjohtajana. Yhtiön kanssa tehtävän jatkovuokrasopimuksen valmistelu ei ole tapahtunut Hankeyksikkö 1:ssä, kyseisen yksikön päällikkö ei ole osallistunut varsinaiseen valmisteluun eikä myöskään siihen jaoston kokoukseen, jossa asiasta 1.6.2023 päätettiin. Hankeyksikkö 1:n päällikkö on kuitenkin ollut läsnä 24.5.2023 pidetyssä, jaoston kokousta edeltävässä esityslistapalaverissa jääväämättä itseään kyseisen asian käsittelyn ajaksi.

Oikeudellinen arviointi

Hallintolain 27 §:n 1 momentin mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen.

Lain 28 §:n 1 momentin mukaan virkamies on esteellinen:

- 1) jos hän tai hänen läheisensä on asianosainen;
- 2) jos hän tai hänen läheisensä avustaa taikka edustaa asianosaista tai sitä, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa;
- 3) jos asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetulle läheiselleen;
- 4) jos hän on palvelussuhteessa tai käsiteltävään asiaan liittyvässä toimeksiantosuhteessa asianosaiseen tai siihen, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa;
- 5) jos hän tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu läheisensä on hallituksen, hallintoneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa sellaisessa yhteisössä, säätiössä, valtion liikelaitoksessa tai laitoksessa, joka on asianosainen tai jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa;
- 6) jos hän tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu läheisensä kuuluu viraston tai laitoksen johtokuntaan tai siihen rinnastettavaan toimielimeen ja kysymys on samasta asiasta, joka liittyy tämän viraston tai laitoksen ohjaukseen tai valvontaan; tai
- 7) jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu.

Hallintolain kielto käsitellä asiaa esteellisenä koskee päätöksenteon ohella kaikkia sellaisia toimia, jotka välittömästi edeltävät asian ratkaisemista ja jotka voivat vaikuttaa päätöksen sisältöön. Tällaisia ovat asian valmistelu ja esittely. Koska kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston listapalaverissa käydään läpi kaikki tulevan kokouksen asiat, listapalaveriin osallistuminen on tulkittavissa päätöksenteon valmistelutoimeksi. Esteellisen henkilön tulee poistua palaverista sen asian käsittelyn ajaksi, missä hän on esteellinen.

Asunto Oy Eteläinen Rautatienkatu 14b:n hallituksen puheenjohtajana toimiva Hankeyksikkö 1:n päällikkö on ollut esteellinen käsittelemään 24.5.2023 pidetyssä esityslistapalaverissa Asunto Oy Eteläinen Rautatienkatu 14b:n vuokrasopimuksen jatkamista koskevaa asiaa. Han-

keyksikkö 1:n päällikkö ei ole jäävännyt itseään asian käsittelystä ja on ollut palaverissa läsnä kyseisen asian käsittelyn aikana.

Asunto Oy Eteläinen Rautatienkatu 14b:n vuokrasopimuksen jatkamista koskeva kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston päätös 1.6.2023 (52§) on siten syntynyt virheellisessä järjestyksessä 24.5.2023 pidettyyn kokousasioiden listapalaveriin osallistuneen esteellisen henkilön vuoksi. Menettelyvirheen johdosta lautakunta kumoaa jaoston asiaa koskevan päätöksen ja palauttaa asian uudelleen jaoston käsiteltäväksi.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marjaana Santala, lakimies, puhelin: 09 310 34108
marjaana.santala(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 14.6.2023

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen yleiset edellytykset

Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua.

Oikaisuvaatimus tehdään 2 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitettun toimielimen ja sen jaoston sekä sen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Oikaisuvaatimuksen saa kuntalain 137 §:n mukaan tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeu-

teen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus tulee tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Ellei muuta näytetä, tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen postittamisesta. Sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (24.1.2003/13) 19 §:n mukaan tavallista sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on kunnan jäsen. Pöytäkirja on ollut nähtävänä yleisessä tietoverkossa 6.6.2023 ja oikaisuvaatimus on saapunut kirjaamoon 14.6.2023. Oikaisuvaatimus on siten saapunut määräajassa ja se on osoitettu oikealle toimielimelle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marjaana Santala, lakimies, puhelin: 09 310 34108
marjaana.santala(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 14.6.2023

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 01.06.2023
§ 52

HEL 2023-005697 T 10 01 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti

A

jatkovuokrata 21.4.2023 päivätyn hankesuunnitelman mukaisesti osoitteessa Eteläinen Rautatiekatu 14b sijaitsevan, yhteensä 850,5 m² laajuisen päiväkotitilan Asunto Oy Eteläinen Rautatiekatu 14b:lta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan varhaiskasvatuksen käyttöön 15 vuodeksi siten, että arvonlisäveroton tilavuokra on yhteensä enintään 3 510 000 euroa (elinkustannusindeksi 1/23).

B

oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan asiakkuusyksikkö 1:n päällikön allekirjoittamaan Asunto Oy Eteläinen Rautatiekatu 14b:n kanssa liitteen 3 mukaisen jatkovuokrasopimuksen sekä tekemään jatkovuokrasopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Harriet Andersson, asiakaspäällikkö, puhelin: 310 32429
harriet.andersson(a)hel.fi
Päivi Etelämäki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi

§ 400

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 6.6.2023 § 193 (autovaurio)

HEL 2023-000701 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 6.6.2023 (193 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikkö on 6.6.2023 (193 §) päätöksellään hylännyt 14.1.2023 Lapinmäentiellä tapahtuneeseen ajoneuvon vaurioitumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessa määrältään 660 euron vahingonkorvausvaatimuksensa 14.1.2023 kello 20.20 osoitteessa Lapinmäentie tapahtuneeseen auton vaurioitumiseen liittyen. Hakijan ajoneuvon rengas vaurioitui hakijan ajettua ajoradalla olleeseen kuoppaan. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksensa perusteina muun muassa, että on noudattanut varovaisuutta ajaessaan ja vauhtia ei ole ollut juuri mitään, mutta kuoppaa ei silti voinut kyseisissä olosuhteissa väistää. Näkyvyys oli huono runsaan sateen ja märän asfaltin vuoksi, eikä vettä täynnä olevaa kuoppaa voi mitenkään kovalla sateella erottaa märästä tiestä, varsinkaan pimeällä kelillä. Vastaantulevan liikenteen ja katuvalojen häikäisy vesisateessa ei myöskään helpota näkyvyyttä. Vaikka vahinko sattui pahaan tien routimisaikaan, ei tuollaisia kuoppia pitäisi teillä olla. Hakijan mukaan hänen ajoneuvonsa renkaat, jotka ovat profiililtaan 45 prosenttiset, ovat aivan normaalit tänä päivänä eivätkä kuulu "matalaprofiili"-kategoriaan.

Perustelut

Lautakunta viittasi tiimipäällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja saatuun lisäselvitykseen ja yhtyi tiimipäällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheita päätöksen muuttamiseen.

Vahingonkorvausvastuun syntyminen edellyttää, että kadun kunnossapito on ollut virheellistä tai huolimattonta tai että kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty. Lisäksi edellytetään syy-yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä.

Tiimipäällikön päätös perustuu asiassa saatuun kunnossapitovastavan selvitykseen. I-kunnossapitoluokkaan kuuluvan Lapinmäentien kuntoa on seurattu säännöllisesti ja korjaustoimenpiteitä tarvittaessa tehty. Kaupungilla on oltava kohtuullinen aika korjata päällystevauriot myös I-luokan kaduilla, sillä katuja ei voida pitää reaaliaikaisesti kaikilta osin hoitoluokan edellyttämässä kunnossa. Kohtuullinen aika lasketaan siitä, kun vaurio on havaittu kaupungin omassa tarkastuksessa tai vauriosta on saatu ilmoitus.

Kaupunki katsoo hoitaneensa vahinkopaikan kunnossapidon asianmukaisesti. Saadun selvityksen mukaan vahinkopaikalla on tehty toistuvasti tarkastusajoja, tammikuussa 2023 viisi kertaa ennen vahinkopäivää. Edellinen tarkastusajo ennen vahinkoa on ollut 10.1.2023, eikä tuolloin ole havaittu korjaustarvetta. Kuoppa on syntynyt kadun pintaan aikana, jolloin on ollut paha kelirikko ja reikiintyminen on ollut nopeaa. Kuopasta ei ole tehty ilmoituksia kaupungille ennen vahinkoa.

Kuoppa on paikattu viivytyksettä, alle kahdessa tunnissa, kun poliisi on ilmoittanut siitä kunnossapitoon maanantaina 16.1.2023 aamuyöllä. Pa-lautejärjestelmän kautta sunnuntaina 15.1.2023 kello 19.07, maanantaina 16.1.2023 kello 15.51 ja keskiviikkona 18.1.2023 kello 11.10 tehdyt ilmoitukset ovat tulleet kunnossapidon tietoon vasta kuopan paikauksen jälkeen.

Vahingonkärsijän oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa kunnossapidosta vastuussa olevan korvausvastuun. Tieliikennelain mukaan ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Selvityksen mukaan keskimääräinen vuorokausiliikenteen määrä vahinkopaikassa on 19 100 ajoneuvoa. Kaupungille on esitetty samaan kuoppaan liittyen yhteensä neljä vahingonkorvausvaatimusta, joista kahdessa vahinko on tapahtunut 13.1.2023 ja kahdessa 14.1.2023. Vuorokausiliikenteen määrä huomioon ottaen voidaan kuitenkin arvioida, että kuoppa on ollut tieliikennelain edellyttämää tilannenopeutta ja varovaisuutta noudattaen autoilijoiden havaittavissa ja väistettävissä, koska vahinkoja ei varsin vilkkaasti liikennöidyssä kohdassa tämän enempää ole sattunut.

Hakijan ajoneuvossa on ollut rengasprofiililtaan 45 prosenttiset renkaat. Alle 50 prosenttisia renkaita pidetään yleisesti matalaprofiilisina eli hakijan ajoneuvon renkaita voidaan pitää matalaprofiilisina. Kunnossapidolle kertyneen kokemustiedon mukaan matalaprofiiliset renkaat ja usein myös matalaprofiilisten renkaiden vanteet ovat osoittautuneet erityisen herkiksi vahingoittumaan päällysteen pienissäkin epätasaisuuksissa renkaan ohuemman ilmatilan vuoksi. Ajoväylien laatuvaatimuksia ei voida asettaa tällaisten ääriarvojen mukaan, vaikka renkaat ovatkin sinänsä lailliset. Matalaprofiilisten renkaiden käyttäjien voidaan siten katsoa ottavan tietoisesti suuremman riskin.

Kaupunki katsoo toimineensa kunnossapidon osalta kyseisen yksittäisen kuopan korjauksessa sekä yleisesti Lapinmäentien kunnan tarkkailussa huolellisesti. Alueella on suoritettu säännöllisesti tarkastusajoa, ja kuoppa on paikattu viivytyksettä, kun siitä on tullut kunnossapitoon tieto. Tämä vahinko sekä muut kaupungille ilmoitetut vahingot ovat tapahtuneet ennen kuin kuopasta on tehty yhtään ilmoitusta kaupungille. Edellä esitetyillä ja muutoin tiimipäällikön päätöksestä ilmenevillä perusteilla kaupunki katsoo, ettei se ole laiminlyönyt kunnossapitovelvoitettaan eikä siten ole asiassa vahingonkorvausvelvollinen.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijan ajoneuvon vaurioista.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että vahingonkorvaustiimin päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1 - 4 §, 14 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 18.6.2023 (julkinen versio)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätöseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi e-kirjeitse 6.6.2023. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 19.6.2023 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 18.6.2023 (julkinen versio)

Oheismateriaali

1 Selvitys HEL 2023-000701 Lapinmäentie

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahin-

gonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Vahingonkorvaustiimi Tiimipäällikkö 06.06.2023 § 193

HEL 2023-000701 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan vaatimus

Hakija on 17.1.2023 esittänyt kaupungille määrältään 660 euron vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakijan ajoneuvo vaurioitui 14.1.2023 kello 20.20 ajettaessa ajoradalla olleeseen reikään osoitteessa Lapinmäentie. Vaatimuksen mukaan hakija ei nähnyt reikää kovan vesisateen ja tiellä olleen veden vuoksi.

Sovellettavat normit ja ohjeet

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kadun kunnossapito käsittää muun muassa katurakenteiden kunnossapidon, kuten rikkoutuneen päällysteen korjaamisen tai uudelleen päällystämisen.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suori-

tusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä kadut ja kevyen liikenteen väylät jaetaan kolmeen hoitoluokkaan katuluokituksen sekä väylän vilkkautuksen mukaan. Pääkadun ja erittäin vilkkaan liikenteen väylän (I-luokan kadun) päällysteessä voi olla yksittäisiä viivahalkeamia ja urasyvyys saa olla vähäinen. Kokoojakadun ja vilkasliikenteisen kevyen liikenteen väylän (II-luokan kadun) päällysteessä voi olla lieviä vaurioita ja se voi olla kulunut, mutta urasyvyys ei saa olla huomattava. Tonttikadun ja vähäliikenteisen kevyen liikenteen väylän (III-luokan kadun) päällysteessä sallitaan vaurioita kohtuullisin määrin, mutta ne eivät saa aiheuttaa vaaratilanteita.

Lapinmäentie on pääkatu ja luokiteltu I-luokan kunnossapidettaviin väyliin.

Vahingonkorvausvastuun edellytykset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitovelvollisen on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että valinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella tai evätä kokonaan.

Asiassa saadut tiedot ja selvitykset

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan vahinkopaikalla on tehty tarkastusajoja kunnossapidon toimesta 5 kertaa tammi-kuun 2023 aikana ennen vahinkoa. Viimeisin tarkastusajo ennen vahinkoa on vahinkopaikalla tehty 10.1.2023 kunnossapidon paikkausajoneuvon toimesta, ja tuolloin ei vielä ole huomattu tarvetta paikkaus-

toimenpiteisiin. Poliisi on tehnyt ilmoituksen kuopasta katupäivystykseen maanantaina 16.1.2023 aamuyöllä, jonka jälkeen kuoppa on paikattu viivytyksettä tiedon saavuttua, alle kahden tunnin kuluessa. Kuoppa on ollut syvyydeltään noin 5 - 7 senttimetriä.

Selvityksen mukaan vahinkopaikalla olleesta kuopasta on tehty yhteensä kolme ilmoitusta kaupunkiympäristön asiakaspalveluun ja palautejärjestelmään. Palautejärjestelmään tulleet palautteet pyritään käsittelemään viiden arkipäivän kuluessa. Palautteet on kirjattu järjestelmään ennen poliisilta tullutta ilmoitusta sunnuntaina 15.1.2023 kello 19.07, ja kuopan paikkaamisen jälkeen 16.1.2023 kello 15.51 ja 18.1.2023 kello 11.10.

Vahinkopaikan liikennemäärä on noin 19 100 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Forecan mukaan Kumpulassa on mitattu lämpötilan vaihtelua nollan molemmin puolin ennen vahinkoa jo marraskuusta 2022 lähtien. Ennen vahinkoa, joulukuun puolessa välissä oli pidempi pakkasjakso ja lumen syvyyttä mitattiin enimmillään 44 senttimetriä. Pakkasjakson päätyttyä lumen syvyys alkoi laskea, ja lämpötila vaihteli nollan molemmin puolin vahinkoon asti. Sateita oli pakkasjakson jälkeen useana päivänä, mutta lumen syvyys ei ole noussut. Lämpötila on vahingon aikaan ollut 2,8 °C. Vaikka vähäistä lumisadetta on mitattu 6,2 mm vahinkovuorokauden aikana, on lumen syvyys kuitenkin jatkanut laskuaan. Mitattu lumen syvyys on vahingon aikaan ollut 13 senttimetriä.

Olosuhteiden huomioonottaminen ja muut asiaan vaikuttavat tekijät

Kuoppa on syntynyt kadun pintaan aikana, jolloin on ollut paha kelirikko ja reikiintyminen on ollut nopeaa. Kunnossapito on aloittanut tehostetut paikkaustoimet alueen kaduilla, koska reikiintyminen on vaikeiden keli- ja sääolosuhteiden vuoksi ollut hyvin laajamittaista.

Kuoppien syntyminen märkiin ajoratoihin johtuu ajoradalla olevasta vedestä, lämpötilan vaihtelusta 0 °C molemmin puolin sekä ajoneuvojen renkaiden kuluttavasta yhteisvaikutuksesta. Kuoppa alkaa tyypillisesti muodostumaan kohtaan, jossa vesi seisoo ja johon kohdistuu kulutus, kuten ajouraan. Lämpötilan ollessa lähellä nollaa ajoradan märkä isokin kuoppa voi syntyä hyvin nopeasti, jopa muutamassa tunnissa.

Vaikka päällystevauriot olisivatkin joskus hankalia havaita, ajoneuvojen kuljettajia sitovat silti tieliikennelain säännökset. Ajoneuvon kuljettajan on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneu-

von kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Kadun käyttäjät voivat omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään varautumalla keliolosuhteiden muutoksiin ja ottamalla ne riittävästi liikumisessaan huomioon (HE 281/2004 vp, s. 16).

Katujen reikiintyminen alkoi vuoden 2022 lopussa merkittävästi tavanomaista aikaisemmin. Talvi oli routavaurioiden osalta haasteellinen ja katujen pintaan syntyi vaurioita keskimääräistä enemmän koko maassa. Asiasta on uutisoitu yleisesti valtakunnallisella tasolla.

Hakijan autossa on ollut matalaprofiiliset renkaat, jotka ovat renkaan ohuemman ilmatilan vuoksi erityisen herkkiä vahingoittumaan ja muodostavat suuremman riskin myös vanteen vahingoittumiselle ajoradan epätasaisuuksissa. Ajoväylien laatuvaatimuksia ei voida asettaa tällaisten ääriarvojen mukaan. Erikoisrenkaiden käyttäjien voidaan katsoa ottavan tietoisesti riskin.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kaupungin vahingonkorvausvastuu konkretisoituu vain, mikäli kaupunki on laiminlyönyt velvollisuuttaan pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapitolaki ei sääntele tyhjentävästi kunnossa- ja puhtaanapidon tapoja tai laatuvaatimuksia. Katupäällysteiden laatuvaatimuksista mittayksiköissä (cm) ei ole olemassa kaupunkia sitovaa lakia tai normia. Kadunpitäjänä kaupunki määrittelee yleisen katujen kunnossapidon palvelutason ja siihen liittyvät laatuvaatimukset.

Kaupungilla on oltava kohtuullinen aika korjata päällystevauriot myös I-luokan kaduilla, sillä katuja ei voida pitää reaaliaikaisesti kaikilta osin hoitoluokan edellyttämässä kunnossa. Kaupungilla on mahdollisuus korjata päällystevaurio vain, jos se havaitaan tarkastusten yhteydessä tai jos tienkäyttäjä ilmoittaa siitä kaupungille.

Vahinkopaikalla on selvityksen perusteella tammikuussa tehty toistuvasti tarkistus- ja korjausajoja. Kuopasta ei ole tullut ilmoituksia kunnossapidolle ennen vahinkoa. Päällystevaurio on paikattu aikaisin maanantaina 16.1.2023 kylmämassalla poliisin ilmoitettua kuopasta katupäivystykseen. Ensimmäinen palautejärjestelmän kautta tullut ilmoitus kuopasta on tehty sunnuntai-iltana 15.1.2023 ja se on tullut kunnossapidon tietoon vasta kuopan paikkauksen jälkeen.

Vahingon aiheuttanut päällystevaurio on syntynyt nopeasti, oletettavasti tunneissa, aikana, jolloin katujen reikiintyminen on laajaa sää- ja keuliojien vuoksi. Päällystevaurio on sijainnut lähellä isoa risteysaluetta, alue on hyvin valaistu ja huomioon ottaen vahinkopaikan vilkasliikenteisyys, kuoppa on ollut väistettävissä. Lisäksi ajoneuvossa on ollut matalaprofiiliset renkaat, jotka ovat renkaan ohuemman ilmatilan vuoksi erityisen herkkiä vahingoittumaan ja muodostavat suuremman riskin myös vanteen vahingoittumiselle ajoradan epätasaisuuksissa.

Edellä esitetyn perusteella ottaen erityisesti huomioon sekä se, että kunnossapito on ennen vahinkoa säännöllisesti tarkkailut vahinkopaikkaa että se, että tieto vahingon aiheuttaneesta päällystevauriosta on tullut kunnossapidon tietoon vasta vahingon jälkeen, kaupunki katsoo, ettei se ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia velvollisuuksiaan, eikä näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut säännökset

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta(669/1978) 1–4 §, 14 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Toimivalta

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan 19.12.2022 tekemän päätöksen § 45 mukaan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päättää toimialaa koskevasta vahingonkorvauksesta silloin, kun vahingonkorvausvaatimuksen määrä on enintään 5 000 euroa.

Lisätiedot

Marjo Laine, valmistelija, puhelin: 09 310 38506
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

§ 401

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 11.5.2023 § 155 (autovaurio)

HEL 2022-015372 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 11.5.2023 (155 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikkö on 11.5.2023 (155 §) päätöksellään hylännyt 21.12.2022 Helsinginkadulla tapahtuneeseen ajoneuvon renkaan ja vanteen rikkoutumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessa määrältään 799,66 euron vahingonkorvausvaatimuksensa 21.12.2022 kello 8.50 osoitteessa Helsinginkatu tapahtuneeseen auton vaurioitumiseen liittyen. Hakijan ajoneuvon rengas ja vanne ovat vaurioituneet hakijan ajettua ajoradalla olleeseen kuoppaan. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksensa perusteina muun muassa, että Helsinginkatu ei ole ollut 21.12.2022 tyydyttävässä kunnossa kunnossapitolain edellyttämällä tavalla. Kadun kunnossapitoa ei ole hoidettu asianmukaisesti, ja tienhoito on ollut virheellistä tai huolimattonta tai tienhoitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty.

Lisäksi oikaisuvaatimuksessa todetaan, että alueen kunnossapidosta vastaavalta saatu selvitys ei pidä paikkaansa, ja siinä on suuria ristiriitoja tapahtumien todellisen kulun kanssa. Hakijan mukaan kuoppaa ei luultavasti edes ole korjattu vahinkoa edellisenä päivänä, tai mikäli kuoppa olisikin korjattu jo vahinkoa edeltävä päivänä, voidaan katsoa, ettei työtä ole suoritettu hyvän työtavan mukaisesti, sillä paikkaus ei ole kestänyt edes vuorokautta. Hakija on itse nähnyt, että kuoppa on paikattu vahinkopäivänä kello 9.50.

Vahinkoalueella on ollut havaittavissa koko syksyn ja alkutalven selvää kulumaa ja kuoppautumisen alkua, joten päätöksessä mainitun tehos-

tetun kunnonvalvonnan olisi pitänyt löytää ja korjata alue omatoimisesti jo kauan ennen vahinkotapahtumaa. Se, että kuoppautuminen on päästetty etenemään niin pitkälle että kuoppa hajottaa auton, ei ole äkillinen ja ennakoimaton tapahtuma ylläpidon kannalta.

Perustelut

Kaupunkiympäristölautakunta viittasi yksikön päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen sekä yhtyi yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheutta päätöksen lopputuloksen muuttamiseen.

Vahingonkorvausvastuun syntyminen edellyttää, että kadun kunnossapito on ollut virheellistä tai huolimattonta tai että kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty. Lisäksi edellytetään syy-yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä.

Tiimipäällikön päätös perustuu asiassa saatuun kunnossapitovastavan selvitykseen. I-kunnossapitoluokkaan kuuluvan Helsinginkadun kuntoa on seurattu säännöllisesti ja korjaustoimenpiteitä tarvittaessa tehty. Kaupungilla on oltava kohtuullinen aika korjata päällystevauriot myös I-luokan kaduilla, sillä katuja ei voida pitää reaaliaikaisesti kaikilta osin hoitoluokan edellyttämässä kunnossa. Kohtuullinen aika lasketaan siitä, kun vaurio on havaittu kaupungin omassa tarkastuksessa tai vauriosta on saatu ilmoitus.

Tieto vahinkoa edeltävänä päivänä tehdystä korjauksesta perustuu paikkaustyön tehneeltä urakoitsijalta ja työnjohtajalta varmistettuun tietoon alkuperäisen selvityksen yhteydessä. Katujen reikiintyminen oli marras–joulukuussa siinä määrin nopeaa, että osaa kohdista jouduttiin korjaamaan päivittäin. Kyseessä ei myöskään ole työ- tai laatuvirhe, paikkamassa ei yksinkertaisesti pysy kauaa määrässä asfaltissa, ja kuoppa voi siten vaatia toistuvaa korjausta. Korjausta ei voi myöskään tehdä muulla menetelmällä, koska asfalttiasemilla on vuoden lopun ja alkuvuoden aikana useamman kuukauden huoltotauot. Muutkin korjaustavat vaativat kuivan kelin ja sään ollakseen toimivia.

Kaikki kunnossapidon tekemät korjaustoimet eivät päädy raportointijärjestelmään esimerkiksi teknisten ongelmien vuoksi tai siksi, että ilmoituksia korjaustarpeista tulee ohi virallisten palautekanavien suoraan työnjohdolle kentälle mm. viranomaisilta. Kaikista tehdyistä korjaustoimenpiteistä ei tämän vuoksi ole kaupungilla olevasta kirjallisesta materiaalista saatavissa jälkikäteen tietoa. Vahingon aiheuttanut kuoppa on kuitenkin korjattu oikaisuvaatimuksen mukaan vahinkopäivänä jo kello 9.50 hakijan ilmoitettua kuopasta kaupungin asiakaspalveluun kello

9.00. Kaupungille on toimitettu myös toisen vahingonkorvausvaatimuksen yhteydessä vahinkopaikalta 21.12.2022 otettu valokuva, jossa tuore paikkaus on selvästi nähtävissä.

Kunnossapidosta saadun lisäselvityksen mukaan kuoppaa on jouduttu korjaamaan toistuvasti, mutta se ei osoita, että työ olisi epäonnistunut. Kohtaa on jouduttu korjaamaan useamman kerran, mikä on talvella vilkasliikenteisissä paikoissa täysin normaalia johtuen kelin ja sään, liikenteen sekä käytettävissä olevien materiaalien yhteisvaikutuksesta. Kohta on korjattu valuasfaltilla välittömästi, kun sitä on ollut saatavissa.

Vahingonkärsijän oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa kunnossapidosta vastuussa olevan korvausvastuun. Tieliikennelain mukaan ajoneuvon nopeus on sovittava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Selvityksen mukaan keskimääräinen vuorokausiliikenteen määrä vahinkopaikassa on 23 900 ajoneuvoa vuorokaudessa. Helsinginkadulla on kaupungille tehtyjen vahingonkorvausvaatimusten perusteella tapahtunut samana päivänä tämän vahingon lisäksi kaksi muuta rengasvauriota. Vuorokausiliikenteen määrä huomioon ottaen voidaan kuitenkin arvioida, että päällysteen purkaumat ovat olleet tieliikennelain edellyttämää tilannenopeutta ja varovaisuutta noudattaen autoilijoiden havaittavissa ja väistettävissä, koska vahinkoja ei tämän enempää ole sattunut.

Kaupunki katsoo hoitaneensa vahinkopaikan kunnossapidon asianmukaisesti. Kunnossapito on tarkkaillut aluetta säännöllisesti ja korjannut kuoppaa käytettävissä olevin keinoin ilman aiheutonta viivytystä asiassa saatujen selvitysten perusteella sekä 20.12. että 21.12.2022. Talvelta 2022–2023 kuukausia tavanomaista aikaisemmin alkanut katujen reikiintyminen on huomioitu kunnossapidossa kohdistamalla paikkaustyöhön merkittävästi lisää resursseja niin henkilöstön kuin kaluston muodossa ja siten osaltaan on noudatettu hyvää tienpitotapaa ja huolellisuutta.

Edellä esitetyillä ja muutoin tiimipäällikön päätöksestä ilmenevillä perusteilla kaupunki katsoo, ettei se ole laiminlyönyt kunnossapitovelvoitettaan eikä siten ole asiassa vahingonkorvausvelvollinen.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hajan ajoneuvon vaurioista.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että vahingonkorvaustiimin päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 20.5.2023, saate 24.5.2023
- 2 Oikaisuvaatimus 20.5.2023

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kunta-

lain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi e-kirjeitse 15.5.2023. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 25.5.2023 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 20.5.2023, saate 24.5.2023
- 2 Oikaisuvaatimus 20.5.2023

Oheismateriaali

- 1 Lisäselvitys oikaisuvaatimukseen HEL 2022-015372, ajoneuvovahinko
- 2 Vahingonkorvausvaatimus HEL 2022-015289, liite, kuva 21.12.2022
- 3 Stara lausunto asfalttipäällysteiden reikiintyminen

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Vahingonkorvaustiimi Tiimipäällikkö 11.05.2023 § 155

HEL 2022-015372 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan vaatimus

Hakija on 26.12.2022 esittänyt kaupungille määrältään yksilöimättömän vahingonkorvausvaatimuksen. Hakija on täydentänyt vaatimustaan 11.1.2023 tarkentaen vaatimuksensa summaksi 799,66 euroa. Vaatimuksen mukaan hakijan ajoneuvon vasen eturengas- ja vanne vaurioituivat hakijan ajettua 21.12.2022 klo 8.50 suureen, teräväreunaiseen ja erittäin syvään kuoppaan Helsinginkadulla n. 100 metriä Mäntymäentien risteyksestä. Vaatimuksen mukaan kuoppa oli täynnä vettä, joten sitä oli hankala nähdä aamuhämärässä, ja äkillinen väistäminen oli aamuruuhkassa mahdotonta.

Hakijan on vaatimuksessaan arvioinut kuopan olleen syvyydeltään vähintään n. 15–20 cm, sekä kertonut, että syvyyden arviointi tarkasti oli mahdotonta liikenteen takia, ja koska kuoppa oli täynnä vettä. Vaatimuksen mukaan kuoppa oli ympärysmitoiltaan lähes saman kokoinen kuin viereinen viemärinkansi. Hakemuksen liitteenä on toimitettu kuvia vahinkopaikan kuopasta sekä kartta, johon vahinkopaikka on merkitty. Sää oli vaatimuksen mukaan vahingon tapahtuessa pimeä ja pilvinen, mutta tapahtumahetkellä ei satanut. Tien pinta oli märkä ja jäätön.

Sovellettavat normit ja ohjeet

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kadun kunnossapito käsittää muun muassa katurakenteiden kunnossapidon, kuten rikkoutuneen päällysteen korjaamisen tai uudelleen päällystämisen.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä kadut ja kevyen liikenteen väylät jaetaan kolmeen hoitoluokkaan katuluokituksen sekä väylän vilkkautuksen mukaan. Pääkadun ja erittäin vilkkaan liikenteen väylän (I-luokan kadun) päällysteessä voi olla yksittäisiä viivahalkeamia ja urasyvyys saa olla vähäinen. Kokoojakadun ja vilkasliikenteisen kevyen liikenteen väylän (II-luokan kadun) päällysteessä voi olla lieviä vaurioita ja se voi olla kulunut, mutta urasy-

vyys ei saa olla huomattava. Tonttikadun ja vähäliikenteisen kevyen liikenteen väylän (III-luokan kadun) päällysteessä sallitaan vaurioita kohtuullisin määrin, mutta ne eivät saa aiheuttaa vaaratilanteita.

Helsinginkatu on pääkatu ja luokiteltu I-luokan kunnossapidettäviin väyliin.

Vahingonkorvausvastuun edellytykset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitovelvollisen on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että valinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella tai evätä kokonaan.

Asiassa saadut tiedot ja selvitykset

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan joulukuussa 2022 vahinkopaikalla olevasta kuopasta on tehty neljä ilmoitusta kaupungin palautejärjestelmään. Ilmoituksista kaksi on tehty 20.12.2022 ja kaksi 21.12.2022. Kunnossapitoon tieto palautejärjestelmään tulleista ilmoituksista on tullut 23.12.2022. Saadun selvityksen mukaan vahinkopaikka on paikattu kylmämassalla 20.12.2022 kunnossapidon oman valvontakierroksen yhteydessä ennen ilmoitusten saapumista kunnossapidon tietoon. Kohta on korjattu valuasfaltilla tammikuun 2022 lopussa, kun valuasfalttia on ollut saataville asfalttiasemien huoltokatkojen päättyttyä.

Vahinkopaikan liikennemäärä on noin 23 900 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Forecan Kaisaniemen mittausasemalla tehtyjen mittausten mukaan ennen vahinkopäivää lämpötila on vaihdellut nollan molemmin puolin jo marraskuusta 2022 alkaen. Ennen vahinkoa, joulukuun puolella välissä oli pidempi pakkasjakso ja lumen syvyyttä mitattiin enimmillään 44 senttimetriä. Pakkasjakson päätyttyä lumen syvyys alkoi laskea, ja vahinkoaikaan lumen syvyys oli mittauksissa 18 senttimetriä. Lämpötila on vahingon aikaan ollut 3,5 °C.

Olosuhteiden huomioonottaminen ja muut asiaan vaikuttavat tekijät

Kuoppa on syntynyt kadun pintaan aikana, jolloin on ollut paha kelirikko ja reikiintyminen on ollut nopeaa. Kunnossapito on aloittanut tehostetut paikkaustoimet alueen kaduilla, koska reikiintyminen on vaikeiden keli- ja sääolosuhteiden vuoksi ollut hyvin laajamittaista.

Kuoppien syntyminen märkiin ajoratoihin johtuu ajoradalla olevasta vedestä, lämpötilan vaihtelusta 0 °C molemmin puolin sekä ajoneuvojen renkaiden kuluttavasta yhteisvaikutuksesta. Kuoppa alkaa tyypillisesti muodostumaan kohtaan, jossa vesi seisoo ja johon kohdistuu kulutusta, kuten ajouraan. Lämpötilan ollessa lähellä nollaa ajoradan märkä isokin kuoppa voi syntyä hyvin nopeasti, jopa muutamassa tunnissa.

Vaikka päällystevauriot olisivatkin joskus hankalia havaita, ajoneuvojen kuljettajia sitovat silti tieliikennelain säännökset. Ajoneuvon kuljettajan on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Kadun käyttäjät voivat omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään varautumalla keliolosuhteiden muutoksiin ja ottamalla ne riittävästi liikumisessaan huomioon (HE 281/2004 vp, s. 16).

Vuosi 2022 oli routavaurioiden osalta haasteellinen ja katujen pintoihin syntyi vaurioita keskimääräistä enemmän koko maassa. Asiasta on uutisoitu yleisesti valtakunnallisella tasolla. Katujen reikiintyminen alkoi vuoden 2022 lopussa merkittävästi tavanomaista aikaisemmin.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kaupungin vahingonkorvausvastuu konkretisoituu vain, mikäli kaupunki on laiminlyönyt velvollisuuttaan pitää katu liikenteen tarpeiden

edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapitolaki ei sääntele tyhjentävästi kunnossa- ja puhtaanapidon tapoja tai laatuvaatimuksia. Katupäällysteiden laatuvaatimuksista mittayksiköissä (cm) ei ole olemassa kaupunkia sitovaa lakia tai normia. Kadunpitäjänä kaupunki määrittelee yleisen katujen kunnossapidon palvelutason ja siihen liittyvät laatuvaatimukset.

Kaupungilla on oltava kohtuullinen aika korjata päällystevauriot myös I-luokan kaduilla, sillä katuja ei voida pitää reaaliaikaisesti kaikilta osin hoitoluokan edellyttämässä kunnossa. Kaupungilla on mahdollisuus korjata päällystevaurio vain, jos se havaitaan tarkastusten yhteydessä tai jos tienkäyttäjät ilmoittaa siitä kaupungille. Vahinkopaikalla on syksyllä tehty toistuvasti tarkistus- ja korjausajoja. Kuopasta ei ole tullut ilmoituksia kunnossapidolle ennen vahinkoa. Päällystevaurio on paikattu kylmämassalla vahinkoa edeltävänä päivänä oma-aloitteisesti saapuneista asiakaspalautteista ja tästä vahingonkorvausvaatimuksesta tietämättä.

Vahingon aiheuttanut päällystevaurio on syntynyt nopeasti, oletettavasti tunneissa, aikana, jolloin katujen reikiintyminen on laajaa sää- ja keuliojen vuoksi. Vahinkopaikalla on kaksi normaalilevyistä kaistaa ja katuvalaistus, joten päällystevaurio on ollut sijaintinsa puolesta väistettävissä ja havaittavissa.

Edellä esitetyn perusteella kaupunki katsoo, ettei se ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia velvollisuuksiaan, eikä näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut säännökset

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1 - 4 §, 14 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Toimivalta

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan 19.12.2022 tekemän päätöksen § 45 mukaan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päättää toimialaa koskevasta vahingonkorvauksesta silloin, kun vahingonkorvausvaatimuksen määrä on enintään 5.000 euroa.

Lisätiedot

Eeva-Maria Mattila, valmistelija, puhelin: 09 310 34957
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

§ 402

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 15.3.2023 § 96 (autovaurio)

HEL 2022-010309 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 15.3.2023 (96 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikkö on 15.3.2023 (96 §) päätöksellään hylännyt 29.8.2022 Porkkalankadun ja Länsiväylän liittymässä tapahtuneeseen autovaurioon liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessa määrältään 840,10 euron vaatimuksensa vahingonkorvauksesta 29.8.2022 kello 9.11 osoitteessa Porkkalankatu tapahtuneeseen autovaurioon liittyen. Hakijan ajoneuvon vasemmanpuoleiset renkaat ja vanteet vaurioituivat Porkkalankadun ja Länsiväylän liittymässä ajoradan ollessa vesilammikon peittämä. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan muun muassa, että katuosuiden kunnossapito on laiminlyöty 27.5.2022 aamuna klo 9 vallinneen rankkasateen aikana, sillä sadevesien poisto on ollut puutteellista, katuosuutta ei ole vaurion aiheuttaneelta kohdalta eristetty eikä tienkäyttäjää ole varoitettu. Hakija on uutena asiana kertonut, että hän on vahinkopäivänä iltapäivällä nähnyt vahinkopaikalla romahtaneen kaivon sekä kumikartion varoittamassa tästä, ja vahinkoa seuranneena päivänä nähnyt vahinkokohdassa uutta asfalttia sekä vauriokohdan olevan korjattu ja tien olevan käytön edellyttämässä normaalissa kunnossa. Kadussa on näin ollen ollut ilmiselvää rakenteellista vaurio vahinkopäivänä 27.5.2022.

Perustelut

Lautakunta viittasi tiimipäällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja saatuun lisäselvitykseen ja yhtyi tiimipäällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheita päätöksen muuttamiseen.

Tuottamusvaatimuksesta johtuen ei pelkkä vahinkotapahtuma yksinään synnytä kaupungille vahingonkorvausvastuuta. Kaupungin vastuu ei ole tuottamuksesta riippumatonta ns. ankaraa vastuuta, vaan vastuun syntymisen edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti taikka kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty. Lisäksi edellytetään syy-yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä.

Tiimipäällikön päätös perustuu asiassa saatuun kunnossapitovastavaan selvitykseen. I-kunnossapitoluokkaan kuuluvan Porkkalankadun kuntoa on seurattu säännöllisesti ja korjaustoimenpiteitä tarvittaessa tehty. Kaupungilla on oltava kohtuullinen aika korjata vauriot myös I-luokan kaduilla, sillä katuja ei voida pitää reaaliaikaisesti kaikilta osin hoitoluokan edellyttämässä kunnossa. Kohtuullinen aika lasketaan siitä, kun vaurio on havaittu kaupungin omassa tarkastuksessa tai vauriosta on saatu ilmoitus.

Hakija on oikaisuvaatimuksessa tuonut esiin uutena tietona havaintonsa vahinkopaikalla olleesta romahtaneesta kaivosta ja sen korjauksesta 27. - 28.5.2022. Kunnossapidosta vastaavalta on saatu tämän johdosta lisäselvitys, joka on toimitettu myös hakijalle 22.6.2023.

Lisäselvityksen mukaan vahinkopaikalla olevaa umpikantista hulevesikaivoa ei ole ollut merkitty kuuluvan kaupungin vastuulle yleisten alueiden rekisteriin. Umpikantiset hulevesikaivot kuuluvat pääsääntöisesti yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta HSY:n vastuulle. Asiassa saadun lisäselvityksen perusteella kunnossapito on käynyt välittömästi korjaamassa kaivon sen jälkeen, kun tieto kaivon omistajuudesta, kunnossapitovastuusta ja korjaustarpeesta on saatu HSY:ltä 27.5.2022. Tästä korjaustyöstä ei ole kirjattu tavanomaisia merkintöjä kunnossapidon työnohjaus- tai palautejärjestelmiin, joten tieto tehdystä korjaustyöstä on tämän vuoksi puuttunut kunnossapidon antamasta alkuperäisestä selvityksestä.

Saadun lisäselvityksen mukaan tavallisin vaurio hulevesikaivossa on kannen alla olevien betonirenkaiden pettäminen. Tämä on erittäin harvinaista, vuositasolla renkaita on tarve uusia noin kymmenessä kaivossa, kun hulevesikaivoja on kymmeniä tuhansia katuverkossa. Kaivojen kansistot uusitaan aina kokonaisuudessaan katujen uudelleenpäälystyksen yhteydessä, joka tehokkaasti varmistaa sen, että kansien, ke-

hyksien ja korokerenkaiden rikkoutumisia ei tapahdu. Vilkasliikenteisillä kaduilla kuten Porkkalankadulla kaivojen ylimmät rakenteet tulevat uusia 3 - 5 vuoden välein tämän vuoksi. Kaivon korokerenkaiden hajoaminen voi tapahtua hyvin nopeasti, eikä sitä voi ennakoida, tai havaita muuten kuin kaivon painumisesta. Hulevesikaivoille tehdään myös säännöllisesti tyhjennys 1 - 3 vuoden välein niiden sijainnista riippuen. Tässä yhteydessä kaivojen kunto tarkastetaan ja korjaustarpeesta tulee samalla tieto.

Forecan havaintohistorian perusteella Kaisaniemen mittausasemalla on vahinkoa edeltävänä päivänä mitattu sadetta yhteensä 12,6 mm ja vahinkopäivänä yhteensä 8,9 mm. Vahinkopäivänä on Etelä-Suomen alueella esiintynyt sateita ja sadekuuroja, joten paikallinen vaihtelu sademäärissä on voinut olla suurta. Hakijan oikaisuvaatimuksen mukaan vahinkohetkellä vahinkopaikalla on ollut rankkasade.

Hakija on vaatimuksensa mukaan ajanut rankkasateella koko ajoradan peittävään vesilammikkoon, joka on estänyt häntä näkemästä ajoradan kuntoa. Tieliikennelain mukaan ajoneuvon nopeus ja etäisyys toiseen tienkäyttäjään on sovittava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Vaaran ja vahingon välttämiseksi tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta.

Ottaen huomioon, että vahinkopaikalla ollut hulevesikaivo on vahinkohetkellä ollut vaurioitunut, on mahdollista, että rankkasateen aikana hulevesien hallinta on hetkellisesti ollut puutteellista. Hulevesikaivo on kuitenkin korjattu viivytyksettä, eikä asiassa ole esitetty, että vahinkopaikan hulevesien hallinnassa yleisesti olisi puutteita. Hulevesikaivon vaurioituminen on saadun selvityksen perusteella harvinainen, nopeasti tapahtuva ja ennakoimaton tilanne.

Vahinkopaikan liikennemäärä on 46 900 ajoneuvoa vuorokaudessa. Kaupungille ei ole esitetty muita vastaavia vahingonkorvausvaatimuksia eikä kaupunki ole saanut yhtään ilmoitusta tai palautetta vaurioituneesta kaivosta. Rikkoutunut hulevesikaivo on paikan liikennemäärä huomioon ottaen ollut näin ollen väistettävissä.

Kaupunki katsoo toimineensa vahinkoalueen kunnossapidon osalta huolellisesti. Alueella on suoritettu säännöllistä tarkastusajoa ja alueen rakenteellisesta kunnosta sekä rakenteiden uusimisesta huolehditaan säännöllisesti. Vaurioitunut kaivo on saadun selvityksen perusteella korjattu viivytyksettä, kun tieto kaivo korjaustarpeesta ja kunnossapitovastuusta on selvinnyt. Edellä esitetyillä ja muutoin tiimipäällikön pää-

töksessä esitetyillä perusteilla kaupunki katsoo, että se ei ole laiminlyönyt kunnossapitovelvoitettaan eikä siten ole asiassa vahingonkorvausvelvollinen.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa haki-
jan ajoneuvon vaurioista.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että vahingonkorvaustiimin päälli-
kön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta
(669/1978) 1 - 4 §, 14 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 22.3.2023
- 2 Oikaisuvaatimus 2.5.2023, täydennys

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahin-
gonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen teki-
jä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen joh-
dosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi e-kirjeitse 20.3.2023. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 22.3.2023 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 22.3.2023
- 2 Oikaisuvaatimus 2.5.2023, täydennys

Oheismateriaali

- 1 Lisäselvitys oikaisuvaatimukseen HEL 2022-010309, ajoneuvovahinko Porkkalankatu

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Vahingonkorvaustiimi Tiimipäällikkö 15.03.2023 § 96

HEL 2022-010309 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan esittämät vaatimukset ja perusteet

Hakija on 29.8.2022 esittänyt kaupungille määrältään 840,10 euron vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakijan ajoneuvon vasemmanpuolimmaisat renkaat ja vanteet vaurioituivat hakijan ajettua kuoppaan tai reikään ajoradan päällysteessä Porkkalankadun ja Länsiväylän liittymässä 27.5.2022 klo 9.11. Vaatimuksen mukaan koko ajorata oli risteyksessä ison vesilammikon peittämä.

Sovellettavat säännökset

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kadun kunnossapito käsittää muun muassa katurakenteiden kunnossapidon, kuten rikkoutuneen päällysteen korjaamisen tai uudelleen päällystämisen.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä kadut ja kevyen liikenteen väylät jaetaan kolmeen hoitoluokkaan katuluokituksen sekä väylän vilkkauden mukaan. Pääkadun ja erittäin vilkkaan liikenteen väylän (I-luokan kadun) päällysteessä voi olla yksittäisiä viivahalkeamia ja urasyvyys saa olla vähäinen. Kokoojakadun ja vilkasliikenteisen kevyen liikenteen väylän (II-luokan kadun) päällysteessä voi olla lieviä vaurioita ja se voi olla kulunut, mutta urasyvyys ei saa olla huomattava. Tonttikadun ja vähäliikenteisen kevyen liikenteen väylän (III-luokan kadun) päällysteessä sallitaan vaurioita kohtuullisin määrin, mutta ne eivät saa aiheuttaa vaaratilanteita.

Porkkalankatu on pääkatu ja luokiteltu I-luokan kunnossapidettäviin väyliin.

Vahingonkorvausvastuun edellytykset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitovelvollisen on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että valinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella tai evätä kokonaan.

Asiassa saadut tiedot ja selvitykset

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan hakijan ilmoittamalla paikalla ei ole havaittu kuoppaa tai muuta tien päällystevauriota.

Vahinkopaikka sijaitsee kunnossapidon säännöllisen kulkureitin varrella. Viimeisin tiedossa oleva tarkkailuajo ennen vahinkoa on tehty 18.5.2022. Kyseisestä tarkkailuajosta on videotallenne, jossa vahinkopaikan katuosuus on hyvässä kunnossa, eikä siinä näy kuoppia tai purkaumia hakijan ilmoittamassa paikassa. Liikennemäärä vahinkopaikalla on noin 46 900 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Hakijan ilmoittamasta vahinkopaikasta ei ole tullut ilmoituksia katupäivystykseen tai kaupungin palautejärjestelmään. Kaupungille ei ole tullut vahinkopaikasta muita vastaavia vahingonkorvausvaatimuksia. Hakijan ilmoittamassa paikassa on kaksi umpikantista kaivoa ja yksi ritiläkantinen kaivo. Kaivojen mahdollisesti aiheuttamista ongelmista, esimerkiksi sateen nostamasta kannesta ei ole tullut ilmoituksia kaupungille.

Olosuhteiden huomioonottaminen ja muut asiaan vaikuttavat tekijät

Ajoneuvon kuljettajan on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Ajoneuvon nopeus on sovittava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kaupungin vahingonkorvausvastuu konkretisoituu vain, mikäli kaupunki on laiminlyönyt velvollisuuttaan pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Hakijan ilmoittama vahinkopaikka sijaitsee kunnossapidon säännöllisen kulkureitin varrella, eikä paikalta ole havaittu kuoppaa, irrallaan olevaa kaivonkanta tai muuta kunnossapidon tarvetta ennen tai jälkeen vahinkoa.

Asiassa ei näin ollen ole näytetty, että vahinko olisi syntynyt kaupungin vastattavasta syystä, eikä asiassa siten ole näytetty myöskään syy-yhteyttä kaupungin tuottamuksen ja syntyneen vahingon välillä. Edellisten perusteella kaupunki katsoo, ettei se ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1 - 4 §, 14 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Toimivalta päätöksenteossa

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan 19.12.2022 tekemän päätöksen § 45 mukaan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päättää toimialaa koskevasta vahingonkorvauksesta silloin, kun vahingonkorvausvaatimuksen määrä on enintään 5.000 euroa.

Lisätiedot

Eeva-Maria Mattila, valmistelija, puhelin: 09 310 34957
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

§ 403

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan tapahtumat ja maanvuokraus -tiimin tiimipäällikön päätöksistä VP2300167 ja TP2200119

HEL 2023-008120 T 10 01 01 04

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan tapahtumat ja maanvuokraus -tiimin tiimipäällikön vuokrauspäätöksistä VP2300167 ja TP2200119 tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Katri Lindman, lakimies, puhelin: 09 310 28693
katri.lindman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Teltan vuokrauspäätös TP2200119 10.5.2023 liitteineen
- 2 Terassin vuokrauspäätös VP2300167 13.4.2023 liitteineen
- 3 Oikaisuvaatimus 11.6.2023 liitteineen
- 4 Oikaisuvaatimuksen täydennys 12.6.2023 liitteineen
- 5 Oikaisuvaatimuksen täydennys 15.6.2023 liitteineen
- 6 Oikaisuvaatimuksen täydennys 25.7.2023

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen kohteena olevat päätökset

Tapahtumat ja maanvuokraus -tiimin tiimipäällikkö on päätöksellä VP2300167 (13.4.2023) tehnyt Helsingin tapahtumasäätiö sr:n kanssa

sopimuksen osoitteessa Eläintarhantie 8 sijaitsevan maa-alueen käytöstä terassialueena aikavälillä 28.7.2023–16.8.2023. Päätöksen mukaan toiminta jatkuu 17.8.-3.9.2023 osana Helsingin Juhlaviikkoja.

Tapahtumat ja maanvuokraus -tiimin tiimipäällikkö on päätöksellä TP2200119 (10.5.2023) tehnyt Helsingin tapahtumasäätiö sr:n kanssa sopimuksen osoitteessa Eläintarhantie 8 sijaitsevan maa-alueen käytöstä Helsingin Juhlaviikkojen Huvila-telttaa varten aikavälille 12.7.2023–25.9.2023.

Oikaisuvaatimus

Päätöksistä on tehty oikaisuvaatimus, joka on saapunut kaupungille 11.6.2023. Oikaisuvaatimusta on lisäksi täydennetty 12.6.2023, 15.6.2023 ja 25.7.2023. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä.

Asiat on käsitelty yhdessä, sillä päätöksistä tehdyt oikaisuvaatimukset ovat monilta osin samansisältöisiä, ja lisäksi terassia ja telttaa koskevat vuokrauspäätökset muodostavat yhden kokonaisuuden.

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt kunnan jäsen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty oikaisuvaatimuksen tekijälle tiedoksi sähköpostitse 24.5.2023. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on siten saapunut säädetyssä määräajassa.

Oikaisuvaatimuksen mukaan päätökset tulee kumota seuraavin perustein:

VP2300167 (terassi)

- Päätös on asemakaavan vastainen, sillä alueen varaaminen 72 päiväksi 12.7.–25.9.2023 välillä on vastoin asemakaavan määräyksiä. Asemakaavamääräysten mukaan vain kons-merkinällä varattu alue voidaan ottaa konsertti- ja ravintolateltan käyttöön pystytyksineen aikavälillä 1.8.–15.9. Vaikka terassialueelle on asukkailla vapaa pääsy, edellyttävät terassin pitkät rakentamis- ja purkuajat sähkötoiseen alueen rajaamista aidoilla laajalta alueelta pitkäksi aikaa. Terassi myös

katkaisee asemakaavassa esteettömäksi määrätyn jalankulun reitin rannan ja Eläintarhantien välillä.

- Päätöstä ei ole asetettu julkisesti nähtäville.
- Päätöksen yhteydessä ei ole kuultu naapureita, alueen yrittäjiä, alueen asukkaita, kansalaisjärjestöjä tai vammais- ja vanhusneuvostoja.
- Päätös on kohtuuton varatessaan Helsingin vähäviheralueisimman Kallion kaupunginosan asukkailta kaupunginosan ainoasta merenranta-alueesta valtaosan keskellä kesää 2,5 kuukaudeksi.
- Päätöstä tehtäessä ei ole selvitetty Tokoinrannan puiston merkitystä alueen asukkaille. Alueen luonto- ja ympäristöarvoja eikä rakentamisen ja tapahtumakäytön vaikutuksia ympäristöön ei ole arvioitu. Ehtoja luontoympäristön suojelulle ei juurikaan ole asetettu.
- Aiottu terassi ei ole kaupungin hakulomakkeen määritelmän mukainen terassi ts. ”liiketilän edessä katu- tai puistoalueella oleva yleinen alue, jota käytetään ulkotarjoilualueena”. Tokoinrannan puistoon aiottu terassi ei sijaitse minkään liiketilän edessä. Koska liiketilaa ei ole, ei hakemuslomakkeessa ole voitu täyttää myöskään kohtaa ”kiinteistön omistajan suostumus”.
- Terassille on haettu vuokra-aikaa aikavälille 28.7.–3.9.2023, mutta vuokra-ajaksi on vuokrauspäätöksessä merkitty ainoastaan 28.7.–16.8.2023. Aikaväliltä 17.8.–3.9.2023 ei hakijalta päätöksen mukaan peritä lainkaan vuokraa. Päätöksessä ei perustella, miksi 17.8.2023–3.9.2023 terassin kanssa samanaikaisesti toimiva juhlatilanteen Huvilatelta vapauttaisi terassin vuokran maksusta. Vapautusta ei tule myöntää, koska terassi jatkaa jo aloittamaansa toimintaa myös silloin, kun Huvilatelta on toiminnassa.
- Vuokran määräytymisperusteet ovat epäselvät: päätöksessä ei yksilöidä, minkä vuoden (2018, 2019 vai 2022) kaupunkiympäristölautakunnan päätökseen hinnoittelu perustuu. Kartta-aineiston puuttuessa on mahdoton tietää, minkä rakenteiden hakija ja/tai päätöksen tekijä on katsonut kuuluvan mihinkin hinnoitteluluokkaan.
- Terassin rakentamisen ja purkamisen vaatimaa aikaa ei ole huomioitu vuokra-ajan pituutta ja vuokran suuruutta määriteltäessä. Rakennus- ja purkuajoilta tulee määrätä vuokra maksettavaksi.

TP2200119 (tapahtumateltoa)

- Päätös on asemakaavan vastainen, sillä alueen varaaminen 72 päiväksi 12.7.–25.9.2023 välillä on vastoin asemakaavan määräyksiä. Määräysten mukaan asemakaavan kons-merkintä tarkoittaa puiston

osaa, jolle saadaan sijoittaa tilapäinen konsertti- ja ravintolateltilta sekä siihen liittyviä oheistiloja vuosittain pystytyksineen vain ajaksi 1.8.–15.9.

- Päätöstä ei ole ilmeisesti tehty hakemuksen perusteella, vaan ilmeisesti pelkän, 27.8.2022 päivätyn tapahtumailmoituksen perusteella. Tapahtumailmoituksessa tapahtuman rakentaminen alkaa 3.7.2023, kun aloitusaika on päätöksessä 12.7.2023.
- Kaupungilta saadussa päätöksessä ei ollut liitteenä asemapiirustusta eikä pohjapiirustusta hakemuksen mukaisista rakennelmista.
- Huvila-teltiltaa koskevassa tapahtumailmoituksessa olevan, tapahtuma-alueen kuvaavan karttapiirroksen perusteella varattava alue on asemakaavan vastainen ylittäessään merkittävästi asemakaavaan merkityn kons-alueen ja ulottuen myös Eläintarhantie 12:n tontille. Tapahtumailmoituksessa ilmoitetaan Huvilateltta-niminen tapahtuma, mutta ilmoitukseen kuuluvassa kartassa varattavaksi haluttu alue näyttäisi ulottuvan lähes koko Tokoinrannan puiston alueelle, jopa viime vuotisen terassialueen yli, aina Ympyrätalon edessä, Eläintarhanlahden rannassa sijaitsevalle lasten leikkipaikalle asti.
- Päätöstä ei ole asetettu julkisesti nähtäville.
- Päätöksen yhteydessä ei ole kuultu naapureita, alueen yrittäjiä, alueen asukkaita, kansalaisjärjestöjä tai vammais- ja vanhusneuvostoja.
- Alueen luonto- ja ympäristöarvoja ei ole selvitetty eikä alueen rajaamisen ja alueelle rakennettavien rakennelmien sekä tapahtumakäytön vaikutuksia ympäristöön ei ole arvioitu. Ehtoja luontoympäristön suojelulle ei juurikaan ole asetettu.
- Päätöksen ehtojen mukaan ajoneuvojen pysäköiminen alueen hiekkapinnoille on sallittu. Pysäköintiä ei tule kuitenkaan alueella lainkaan sallia, koska pysäköintiin ajo edellyttää ajoa jalankululle varatuilla puistoteilla. Kaikki pysäköinti olisi tullut ohjata Kaupunginteatterin kesäaikaan lähes tyhjälle parkkipaikalle, Eläintarhantien toiselle puolelle, reilusti alle 100 metrin päähän Huvilateltasta. Ilmeinen pysäköintilupa tapahtumakäyttöön myönnetyllä alueella viime kesänä (2022) tarkoitti nurmialueen pilaantumista. Tapahtuman autot pysäköivät myös jatkuvaluonteisesti tapahtuma-alueen naapuritontin, Eläintarhantie 12:n nurmelle. Tämä nurmialue näyttää merkityn tänä vuonna tapahtuma-alueeksi.

Oikaisuvaatimuksen täydennys 12.6.2023

Oikaisuvaatimuksen 12.6.2023 päivätyn täydennyksen mukaan tapahtuman järjestäjän toimittama karttakuva vahvistaa päätösten asema-

kaavan vastaisuuden. Lisäksi täydennyksessä tuodaan esiin karttakuvassa olevia puutteita. Oikaisuvaatimuksen mukaan kuvasta ei esimerkiksi käy ilmi, mihin päätökseen rakennelmien tuominen alueelle perustuu, terassia koskeva vuokra-aika on ilmoitettu virheellisesti, alueen aitaaminen ei käy piirustuksesta ilmi, värien käyttö on epäselvää eikä karttaan ole merkitty puiston vanhojen puiden paikkoja.

Oikaisuvaatimuksen täydennys 15.6.2023

Oikaisuvaatimuksen 15.6.2023 päivätyssä täydennyksessä tuodaan esiin kaupungin päätösten julkaisua koskevia puutteita. Täydennyksen mukaan on ongelmallista, että tapahtumia ym. koskevia päätöksiä ei julkaista, jolloin kuntalaisen täytyy itse pyytää päätökset nähtäväksi ja kysyä niitä koskevasta muutoksenhakuajasta.

Oikaisuvaatimuksen täydennys 25.7.2023

Oikaisuvaatimuksen 25.7.2023 päivätyssä täydennyksessä tuodaan esiin, että tapahtuma-alueen aidat ja rakennelmat pakottavat Ympyrätalon ja junaradan välillä kulkevat ulkoilijat Eläintarhanlahden pystysuoran rantamuurin vieressä kulkevalle hiekkatielle, kun puistoaluetta ei voi käyttää kulkuväylänä. Oikaisuvaatimuksen mukaan tämä aiheuttaa hiekkatiellä vaaratilanteita, ja pystysuora rantamuri on erityisen vaarallinen pyöräileville lapsille.

Lisäksi oikaisuvaatimuksen täydennyksen mukaan päätökset ovat luonnonsuojelulain vastaisia johtaessaan rauhoitettujen lintujen häirintään: alueen aitaaminen, rakentaminen ja rakenteet estävät alueella ruokailevia valkoposkiahania käyttämästä alueen nurmikkoa ruokailuun. Maanvuokrapäätösten valmistelussa olisi vähintäänkin pitänyt pyytää luonnonsuojelusta poikkeamiseen liittyvä lupatarpeen arvio Varsinais-Suomen Ely-keskukselta.

Perustelut

Huvila ja Huvilanranta

Tokoinrannan Huvila-teltta on toiminut Helsingin juhlaviikkojen tunnetuimpana tapahtumapaikkana jo vuodesta 1995. Huvilateltan viereen rakennettu Huvilanranta täydentää teltan tapahtumapalveluita, sillä siellä on mahdollista nauttia ruuasta ja juomasta ennen tai jälkeen esitysten, jonka lisäksi siellä järjestetään pienimuotoista ilmaista ohjelmaa. Teltan ja rannan ympärille jää myös tilaa vapaaseen oleskeluun.

Tapahtumat Helsingissä

Helsingin kaupunkistrategian mukaan tapahtumilla on merkittävä rooli Helsingin viihtyisyyden, elinvoiman ja vetovoimaisuuden rakentamises-

sa. Strategian mukaan tavoitteena on helpottaa tilojen ja alueiden käyttöä tapahtumiin ja kulttuuritoimintaan ja keventää niihin liittyvää sääntelyä.

Tapahtumien järjestäminen tiiviissä kaupunkiympäristössä aiheuttaa lähes aina jonkin verran tilapäistä häiriötä tapahtumapaikan ympäristön asukkaille esim. melun, roskaantumisen ja liikenneuhkien muodossa. Tapahtumista ja muista lyhytaikaisista maanvuokrauksista saadut palautteet huomioidaan seuraavien vuosien tapahtumien suunnittelussa.

Vuonna 2022 toteutetun asukaskyselyn mukaan suurin osa tapahtumapaikkojen lähiympäristön asukkaista suhtautuu tilapäisistä haitoista huolimatta varsin myönteisesti ulkoilmakonserttien järjestämiseen. Kyselyn perusteella Tokoinrannan tapahtuma-alueiden lähellä olevista talouksista suurin osa koki, etteivät konsertit häiritse asumisviihtyvyyttä (75 %) tai rentoutumista (67 %). Tokoinrannan lähellä asuvien mielestä konsertit parantavat myös kaupunginosan mainetta (81 %) ja niitä voisi järjestää jopa lisää (59 %).

Kunta yksityisoikeudellisen sopimuksen osapuolena

Vuokrasopimus on yksityisoikeudellinen oikeustoimi, ja lähtökohtaisesti kunnalla on laaja harkintavalta päättäessään, millaisiin vuokrasopimuksiin se sitoutuu. Yksityisoikeudellisen suhteen osapuolenakin kunta on kuitenkin velvollinen noudattamaan kyseiseen sopimussuhteeseen soveltuvaa lainsäädäntöä sekä esimerkiksi hallinto-oikeudellisia säännöksiä. Käytännössä eri kunnat voivat myös tehdä erilaisia ratkaisuja sen suhteen, millaisia yksityisoikeudellisia oikeustoimia ne tekevät.

Vuokrasopimuksella annetaan vuokralaiselle oikeus käyttää sopimuksen kohteena olevaa maa-aluetta, mutta sopimus ei yksinään anna oikeutta esimerkiksi tietyn toiminnan harjoittamiseen tai rakennuksen rakentamiseen. Vuokralainen vastaa vuokra-alueella harjoitettavaan toimintaan liittyvien viranomaislupien hakemisesta ja ilmoitusten tekemisestä.

Asemakaava

Molempia päätöksiä koskevissa oikaisuvaatimuksissa todetaan, että päätökset ovat asemakaavan vastaisia.

Tokoinrannan puistoalue on merkitty asemakaavassa suojeltavaksi puistoksi (kaavamerkintä VP/s). Asemakaavamääräysten mukaan alue on kaupunkipuistoa, joka on maisemallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokas. Alueella olevaa puustoa tulee hoitaa siten, että se säilyy elinvoimaisena ja siten, että sen maisemakuullinen arvo säilyy.

Asemakaavassa on kons-merkinnällä osoitettu puiston osa, jolle saadaan sijoittaa tilapäinen konsertti- ja ravintolatelta sekä siihen liittyviä oheistiloja vuosittain pystytyksineen ajaksi 1.8.–15.9. Alue saadaan aidata tapahtuman ajaksi. Järjestelyt eivät saa vahingoittaa puita eikä muuta kasvillisuutta. Alue tulee olla istutettua puustoa, lukuun ottamatta konsertti- ja ravintolateltaa kohtaa, mikä saadaan pinnoittaa puistoon soveltuvalla ja konserttikäytön kestäväällä ja vettäläpäisevällä materiaalilla. Alueen on oltava käyttökelpoinen normaalina puiston osana muulloin kuin telan pystytys- ja konserttiaikana.

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, jäljempänä MRL) 58 §:n 2 momentin mukaan asemakaava-alueelle ei saa sijoittaa toimintoja, jotka aiheuttavat haittaa kaavassa osoitetulle muiden alueiden käytölle. Asemakaava-alueelle ei saa myöskään sijoittaa toimintoja, jotka ovat haitallisten tai häiriöitä aiheuttavien ympäristövaikutusten estämistä tai rajoittamista koskevien asemakaavamääräysten vastaisia. Maankäyttö- ja rakennuslain esitöiden (HE 101/1998 vp, s. 81) mukaan toimintojen sijoittumista koskeva kieltö voi konkretisoitua sekä tämän että muun lainsäädännön mukaisessa lupaharkinnassa. Muun lainsäädännön mukaisessa lupaharkinnassa kieltö vaikuttaa erityisesti niissä tapauksissa, joissa asianomaiseen lakiin sisältyy asemakaavan noudattamisvelvollisuutta koskeva säännös.

Lainsäädännössä ei erikseen säädetä kunnan velvollisuudesta noudattaa asemakaavamääräyksiä sitoutuessaan yksityisoikeudelliseen vuokrasopimukseen. MRL:n 58 §:n 2 momentti sisältää kuitenkin yleisen kiellon käyttää kaava-alueita siten, että siitä aiheutuu haittaa kaavassa osoitetuille käyttötarkoituksille. Kunnan ei siis lähtökohtaisesti tule vuokrasopimuksella luovuttaa maa-alueita sellaiseen käyttötarkoitukseen, joka on ristiriidassa kaavassa osoitetun käyttötarkoituksen kanssa.

Maankäyttö- ja rakennuslain 176 § mahdollistaa kuitenkin asemakaavamääräyksistä poikkeavan rakennusluvan myöntämisen, kun kysymys on tilapäisen rakennuksen rakentamisesta enintään viiden vuoden ajaksi. Terrassille on myönnetty tilapäinen toimenpidelupa (tunnus 11-1472-23-C) niin, että toimenpide saa olla toteutettuna vuosittain 12.7.–25.9.2023, 10.7.–23.9.2024, 9.7.–22.9.2025, 15.7.–28.9.2026 ja 14.7.–27.9.2027 välisen ajan sisältäen rakentamis- ja purkamisajan. Teltalle on myönnetty toimenpidelupa (tunnus 11-2056-15-A) niin, että teltaa siihen liittyvine järjestelyineen saa olla paikoillaan vuosittain 1.8.–15.9 välisen ajan.

Selvyyden vuoksi todetaan, että tällä päätöksellä ei oteta kantaa toimenpidelupien sisältöön. Helsingin kaupungin hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 8 kohdan mukaan kaupunkiympäristölautakunnan

ympäristö- ja lupajaosto päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää rakennusluvista. Ympäristö- ja lupajaosto on päätöksellään 27.05.2021 § 120 siirtänyt toimivaltansa tehdä päätökset maankäyttö- ja rakennuslain 176 §:n mukaisista muista tilapäisistä rakennusluvista ja tilapäisistä toimenpideluvista rakennusvalvontapalvelujen lupayksikkö 2:n yksikön päällikölle.

Maankäyttö- ja rakennuslain 176 §:n mukainen menettely olisi käytännössä merkityksetön, jos kunnalla ei olisi mahdollisuutta tehdä toimenpidelupaa vastaavaa vuokrasopimusta niin, että alue voidaan ottaa luvan mukaiseen käyttöön. Kaupungilla on siten oikeus tehdä vuokrasopimus, jossa alue annetaan asemakaavasta poikkeavaan käyttöön, jos vuokra-alueelle toteutettaville rakenteille on myönnetty toimenpidelupa MRL 176 §:n nojalla.

Alueen luontoarvot

Päätöstä VP2300167 (terassi) koskevassa oikaisuvaatimuksessa on tuotu esiin, että päätös on kohtuuton varatessaan Helsingin vähäviheralueisimman (asukasta kohden laskettuna) Kallion kaupunginosan asukkailla kaupunginosan ainoasta merenrantapuistosta valtaosan keskellä kesää 72 päiväksi ts. 2,5 kuukaudeksi. Lisäksi oikaisuvaatimuksen mukaan päätöstä tehtäessä ei ole selvitetty Tokoinrannan puiston merkitystä alueen asukkaille. Molempia päätöksiä koskevissa oikaisuvaatimuksissa lisäksi todetaan, että alueen luonto- ja ympäristöarvoja ei ole selvitetty, vaikutuksia ympäristöön ei ole arvioitu eikä ehto- ja luontoympäristön suojelulle ei juurikaan ole asetettu.

Oikaisuvaatimuksen täydennyksessä todetaan lisäksi, että päätökset ovat luonnonsuojelulain vastaisia johtaessaan rauhoitettujen lintujen häirintään: alueen aitaaminen, rakentaminen ja rakenteet estävät alueella ruokailevia valkuposkihanhia käyttämästä alueen nurmikkoa ruokailuun. Maanvuokrapäätösten valmistelussa olisi vähintäänkin pitänyt pyytää luonnonsuojelusta poikkeamiseen liittyvä lupatarpeen arvio Varsinais-Suomen Ely-keskukselta.

Sopimuksen ehdoissa on huomioitu viheralueiden suojaaminen sisällyttämällä sopimukseen nurmialueen, puiden ja istutusten suojausta, melua, siisteyttä sekä alueen ennallistamista koskevia ehtoja. Teltan ja rannan ympärille jää myös tilaa vapaaseen oleskeluun. Toimintaa varten tarvittavien lupien hakemisesta vastaa vuokralainen, eikä mahdollinen viranomaisluvan tarve itsessään ole aihe muuttaa tai kumota päätöstä.

Pysäköinti ja liikennejärjestelyt

Päätöstä TP2200119 (telttä) koskevassa oikaisuvaatimuksessa tuodaan esiin, että päätöksen ehtojen mukaan ajoneuvojen pysäköiminen alueen hiekkapinnoille on sallittu. Oikaisuvaatimuksen mukaan pysäköintiä ei tule kuitenkaan alueella lainkaan sallia, koska pysäköintiin ajo edellyttää ajoa jalankululle varatuilla puistoteillä. Kaikki pysäköinti olisi tullut ohjata Kaupunginteatterin kesäaikaan lähes tyhjälle parkkipaikalle, Eläintarhantien toiselle puolelle, reilusti alle 100 metrin päähän Huvilateltasta. Ilmeinen pysäköintilupa tapahtumakäyttöön myönnettyllä alueella viime kesänä (2022) tarkoitti nurmialueen pilaantumista.

Päätöksessä on sallittu tapahtumaan liittyvien ajoneuvojen pysäköinti alueen kovilla pinnoilla, sillä lyhytkestoinen huoltoajo tapahtuma-alueelle on usein välttämätöntä tapahtuman rakentamisen ja toteuttamisen kannalta.

Oikaisuvaatimuksessa tuodaan lisäksi esiin, että tapahtuma-alueen vieressä olevalla hiekkatiellä syntyy ruuhkia ja vaaratilanteita, koska tapahtuma-alue estää puiston nurmialueen käytön kulkuväylänä.

Tapahtumat ja muut lyhytaikaiset maanvuokraukset saattavat aiheuttaa tilapäisiä häiriöitä alueella liikkumiseen. Kaupungille ei toistaiseksi ole tullut tietoa kulkuväylän liiallisesta ruuhkautumisesta tai vaaratilanteista eikä vuokra-alue ulotu kulkuväylälle, joten oikaisuvaatimuksessa esitetty ei anna aihetta muuttaa vuokra-alueen laajuutta.

Päätösmenettely

Pöytäkirjan pitäminen julkisesti nähtävänä

Molempia päätöksiä koskevissa oikaisuvaatimuksissa sekä 15.6.2023 päivätyssä täydennyksessä on tuotu esiin, että päätöksiä ei ole asetettu julkisesti nähtäville.

Kuntalain 140 §:n mukaan valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakunnan sekä kuntayhtymän eräiden toimielinten pöytäkirjat on pidettävä nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Säännöksen mukaan kunnan muun viranomaisen pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi, eli pöytäkirjojen pitäminen yleisesti nähtävänä on muiden viranomaisen päätösten osalta viranomaisen harkinnassa.

Päätöksiä VP2300167 ja TP2200119 koskevia pöytäkirjoja ei ole pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Toistaiseksi kaupunki on arvioinut riittäväksi, että tapahtumia ja lyhyitä maanvuokrauksia koskevien päätösten perustietoja pääsee tarkastelemaan Helsingin kaupungin julkisessa karttapalvelussa (kartta.hel.fi), ja päätökset lähetetään erikseen kysyttäessä. Koska pöytäkirjojen pitäminen nähtävänä on viranomaisen

harkinnassa, ei päätöksessä ole tapahtunut sellaista menettelyvirhettä, jonka vuoksi päätöstä pitäisi muuttaa.

Kuuleminen

Molemmissa oikaisuvaatimuksissa on tuotu esiin, ettei päätöksen yhteydessä ei ole kuultu naapureita, alueen yrittäjiä, alueen asukkaita, kansalaisjärjestöjä tai vammais- ja vanhusneuvostoja.

Hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Kuulemisvelvollisuus koskee asianosaista, eli sitä, jonka oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee (hallintolain 11 §). Oikaisuvaatimuksessa esitetyt tahot eivät ole päätösten VP2300167 ja TP2200119 asianosaisia, joten kuulematta jättäminen ei ole menettelyvirhe.

Hakemus ja päätöksen liitteet

Oikaisuvaatimuksessa tuodaan myös esiin puutteita terassialuetta ja telttaa koskevassa hakemuksessa ja kaupungin päätöksen liitteissä. Päätöstä VP2300167 (terassi) koskevassa oikaisuvaatimuksessa tuodaan esiin, ettei suunniteltu terassi ole kaupungin hakulomakkeen määritelmän mukainen terassi eli ”liiketilän edessä katu- tai puistoalueella oleva yleinen alue, jota käytetään ulkotarjoi-alueena”.

Terassiksi sopiva alue voi kuitenkin sijaita myös kaupungin aukioilla tai puistoissa, jolloin terassin perustamista voidaan harkita tapauskohtaisesti. Tämä on vahvistettu kaupunkiympäristölautakunnan päätöksen 1.2.2022 § 51 liitteenä olevassa terassiohjeessa. Se, ettei terassialue sijaitse liiketilän edessä, ei siis tarkoita, etteikö terassialuetta voitaisi vuokrata.

Lisäksi päätöstä TP2200119 (telttä) koskevassa oikaisuvaatimuksessa todetaan, ettei päätöstä ei ole tehty hakemuksen perusteella, vaan ilmeisesti pelkän, 27.8.2022 päivätyn tapahtumailmoituksen perusteella.

Juridisesti ei ole merkitystä, kutsutaanko tapahtumalomaketta ilmoitukseksi vai hakemukseksi. Koska tapahtumien järjestämisestä sovitaan yksityisoikeudellisella sopimuksella, voi tapahtuman järjestäjä ilmaista halunsa sopimuksen tekemiseen millä tahansa asiakirjalla, josta riittävällä tavalla ilmenevät tapahtumaa koskevat tiedot.

Lisäksi päätöstä TP2200119 (telttä) koskevassa oikaisuvaatimuksessa mainitaan, ettei kaupungilta saadussa päätöksessä ei ollut liitteenä asemapiirustusta eikä pohjapiirustusta hakemuksen mukaisista raken-

nelmistä. Oikaisuvaatimusten 12.6.2023 päivätyssä täydennyksessä tuodaan lisäksi esiin puutteita tapahtuman järjestäjän toimittamassa karttakuvassa.

Sekä tapahtumatelttaa että terassia koskevien hakemusten liitteenä kaupungille on toimitettu kartat, joista selviää tarvittavalla tarkkuudella varattava alue ja alueen eri osien käyttötarkoitukset. Karttakuvat ovat siten olleet riittäviä vuokrauspäätösten tekemiseen. Kartat on toimitettu oikaisuvaatimuksen tekijälle tietopyyntöjen johdosta 24.5.2023.

Hinnoittelu

Päätöstä VP2300167 (terassi) koskevassa oikaisuvaatimuksessa on tuotu esiin, että vuokralaiselle ei tulisi myöntää vuokranvapautusta aikaväliltä 17.8.–3.9.2023.

Kaupunkiympäristölautakunnan päätöksen 15.1.2019 § 15 liitteen 1 mukaan maankäyttölupa myönnetään korvauksetta tapahtumille ja muille tilaisuuksille, joissa Helsingin kaupunki tai Suomen valtio on järjestäjäkumppani tai isäntä.

Helsingin kaupunkikonsernin tapahtumatuotanto on suurilta osin keskitetty Helsingin tapahtumasäätiölle. Helsingin juhlatuotanto on yksi tapahtumista, jotka Helsingin tapahtumasäätiö järjestää Helsingin kaupungin ja säätiön väliseen yhteistyösopimukseen perustuen. Helsingin juhlatuotantojen tarvitsema maa-alue on siten annettu tapahtumasäätiön käyttöön maksutta.

Lisäksi päätöstä VP2300167 (terassi) koskevassa oikaisuvaatimuksessa on tuotu esiin, että päätöksessä ei yksilöidä sitä, minkä vuoden (2018, 2019 vai 2022) kaupunkiympäristölautakunnan päätökseen hinnoittelu perustuu.

Päätöksen mukaan ”vuokrauspäätöksen hinta perustuu kaupunkiympäristölautakunnan päätökseen 15.5.2018 § 238 tai 15.1.2019 § 15 tai 1.2.2022 § 51”. Myöhemmin päätöksessä tarkennetaan, että 1190 m² suuruisen terassialueen osalta noudatetaan terassihinnoittelua, 60 m² suuruisten myyntitilojen ja lisäbaaritiskien osalta Sesongin kestoinen tilapäinen rakenne -hinnoittelua ja 300 m² suuruisten huoltotilojen ja vessojen osalta Toiminnan rajaama alue -hinnoittelua.

Terassihinnoittelusta on päätetty kaupunkiympäristölautakunnan päätöksellä 1.2.2022 § 51, ja terassialueen vuokrassa on noudatettu tämän päätöksen mukaista hinnoittelua. Yleisten alueiden tilapäisestä vuokrauksesta perittävistä maksuista on päätetty kaupunkiympäristölautakunnan päätöksellä 15.5.2018 § 238. Tämän päätöksen liitteenä olevassa hinnastossa on hinta vuokraustyypille nimeltä ”Enintään seson-

gin kestoinen tilapäinen rakenne (telтта/koju/kontti) ja tilapäisen rakenteen ylimenevältä osalta toiminnan rajaama alue”, ja myyntitilojen, lisäbaaritiskien, huoltotilojen ja vessojen osalta on käytetty tätä hinnoittelua. Kaupunkiympäristölautakunnan päätöksellä 15.1.2019 § 15 on päätetty ulkoilmatapahtumista perittävistä maksuista, ja tähän päätökseen perustuu terassialueen maksuttomuus ajalla 17.8.–3.9.2023.

Päätöstä VP2300167 (terassi) koskevan oikaisuvaatimuksen mukaan terassin rakentamisen ja purkamisen vaatimaa aikaa ei ole huomioitu vuokra-ajan pituutta ja vuokran suuruutta määriteltäessä. Rakennus- ja purkuajoilta tulee määrätä vuokra maksettavaksi.

Lisäksi päätöstä TP2200119 (telтта) koskevan oikaisuvaatimuksen mukaan tapahtumailmoituksessa tapahtuman rakentaminen alkaa 3.7.2023, kun aloitusaika on päätöksessä 12.7.2023.

Päätösten VP2300167 ja TP2200119 päivämäärät perustuvat kaupungille toimitettuihin ilmoituksiin. Teltan rakentamisen aloitusaika 12.7.2023 perustuu tapahtuman järjestäjän sähköpostitse 20.4.2023 toimittamaan ilmoituksen täydennykseen. Terassin aloitusaika 28.7.2023 perustuu tapahtuman järjestäjän 24.2.2023 toimittamaan terassihakemukseen.

Lopputulokset

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että tapahtumat ja maanvuokraus -tiimin tiimipäällikön päätöksiä VP2300167 ja TP2200119 ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) 58 §, 176 §

Kuntalaki (410/2015) 140 §

Hallintolaki (434/2003) 11 §, 34 §

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Katri Lindman, lakimies, puhelin: 09 310 28693
katri.lindman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Teltan vuokrauspäätös TP2200119 10.5.2023 liitteineen
- 2 Terassin vuokrauspäätös VP2300167 13.4.2023 liitteineen
- 3 Oikaisuvaatimus 11.6.2023 liitteineen

08.08.2023

Asia/14

-
4	Oikaisuvaatimuksen täydennys 12.6.2023 liitteinen
5	Oikaisuvaatimuksen täydennys 15.6.2023 liitteinen
6	Oikaisuvaatimuksen täydennys 25.7.2023

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

08.08.2023

Asia/15

§ 404

Oikaisuvaatimus maankäyttöjohtajan päätöksestä 23.05.2023 § 60 koskien yksikön päällikön viran täyttämistä

HEL 2023-003457 T 01 01 01 01

Työavain KYMP-01-16-23

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä maankäyttöjohtajan päätöksestä 23.05.2023, § 60 tehdyn oikaisuvaatimuksen koskien yksikön päällikön viran täyttämistä. Oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta päätöksen kumoamiseen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rikhard Manninen, maankäyttöjohtaja, puhelin: 09 310 37160
rikhard.manninen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakuilmoitus KYMP-01-16-23
- 2 Valitun hakemus
- 3 Oikaisuvaatimuksen tekijän hakemus
- 4 Oikaisuvaatimus
- 5 Virkaan valitun lausuma
- 6 Pöytäkirjanote 23.5.2023 60 §

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Virkaan valittu

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

***** on tehnyt oikaisuvaatimuksen maankäyttöjohtajan päätöksestä 23.05.2023, § 60, jolla maankäyttöjohtaja päätti ***** virkaan ottamisesta.

Kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua.

Kuntalain 137 §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on hakenut täytettyä virkaa, joten hänellä on asianosaisena oikeus vaatia päätökseen oikaisua. Oikaisuvaatimus on saapunut 5.6.2023 Helsingin kaupungin kirjaamoon. Oikaisuvaatimus on osoitettu oikealle viranomaiselle ja se on saapunut säädetyssä määräajassa.

Hallintolain 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksen mukaan maankäyttöjohtajan tekemä virkaan ottamispäätös 23.5.2023, § 60 on kumottava ja palautettava valmisteluun, koska oikaisuvaatimuksen mukaan ennen päätöstä viran täyttämistä ei olisi tehty lain mukaista objektiivista ja tasapuolista arviota hakijoiden ansioista ja sopivuudesta tehtävään.

Oikaisuvaatimuksessa esitetään, että oikaisuvaatimuksen tekijä on ansioituneempana hakijana syrjäytetty valinnassa yleisten nimitysperusteiden vastaisesti. Oikaisuvaatimuksen mukaan päätöksen perusteluissa tai päätöksen liitteissä ei ole esitetty yleisten nimitysperusteiden mukaista tasapuolista ansioiden vertailua, ja perusteista puuttuvat oikaisuvaatimuksen tekijän merkittävimmät ansiot kyseisen viran tehtäviin. Oikaisuvaatimuksen mukaan työnhakuilmoituksesta, hakemuksista tai päätöksen perusteluista ei ole löydettävissä johdonmukaista selitystä esitettyihin valintaperusteisiin eikä niissä esitetä sellaista erityistä

työkokemusta tai osaamista, joka nostaisi virkaan valitun kokonaisharkinnassa ansioituneisuudessaan oikaisuvaatimuksen tekijän edelle.

Oikaisuvaatimuksen mukaan päätöstä tehtäessä on syntynyt tasa-arvolaisissa tarkoitettu syrjintäoletta ja tasa-arvolain edellyttämää ansiovertailua ei ole tehty. Oikaisuvaatimuksen mukaan Helsingin kaupunki ei ole osoittanut, että valinta olisi johtunut tasa-arvolain 8 §:n 1 momentin ja 9 a §:ssä tarkoitettua muusta hyväksyttävästä syystä kuin sukupuolesta.

Oikaisuvaatimuksen mukaan haastatteluista ei ole esitetty vertailua, jonka vuoksi hakijoiden on ollut mahdotonta arvioida päätöksen tasapuolisuutta. Oikaisuvaatimuksen tekijän käsityksen mukaan haastatteluiden perusteella syntyneitä mielikuvia ei yleisesti voida pitää niin suuressa merkityksessä, että ne voisivat syrjäyttää muiden hakijoiden koulutuksen, työkokemuksen ja perehtyneisyyden.

Oikaisuvaatimuksessa esitetään, ettei perusteluissa ole verrattu hakijoiden kyvykkyyttä tehtävään tasapuolisesti. Oikaisuvaatimuksen mukaan valintapäätöksessä virkaan valitun sopivuutta tehtävään on perusteltu virkaan valitun aiemmalla pitkällä kokemuksella asemakaavojen maisemasuunnittelussa, vaikka yksikön tehtävänä ei ole asemakaavatasoinen maankäytön maisemasuunnittelu. Oikaisuvaatimuksen mukaan vastavuoroisesti perusteluissa ei ole huomioitu eräitä tehtävän kannalta olennaisia osaamisalueita.

Oikaisuvaatimus kokonaisuudessaan on tämän päätöksen liitteenä 4.

Asianosaisen vastine

Asianosaista, eli virkaan valittua ***** on kuultu ennen asian ratkaisua. ***** on antanut 12.7.2023 kirjallisen vastineen oikaisuvaatimukseen, joka on tämän päätöksen liitteenä 5.

Viran nimitysperusteet ja kelpoisuusvaatimukset

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 1 momentissa todetaan, että virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa. Lisäksi virkasuhteeseen otettavalla on oltava erikseen säädetty tai kunnan päättämä erityinen kelpoisuus.

Perustuslain 125 §:n 2 momentin mukaan yleiset nimitysperusteet julkiisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkirakenne - palvelukokonaisuuden kaupunkitila- ja maisemasuunnittelun kaupunkitila ja verkostot yksikön päällikön viran kelpoisuusvaatimuksena on tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, kuten maisema-

arkkitehdin tutkinto. Kielitaitovaatimuksena on erinomainen suomen kielen suullinen ja kirjallinen taito sekä ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Muodollisen kelpoisuusvaatimuksen lisäksi hakuilmoituksessa ilmoitettiin, että viran hoitaminen edellyttää useamman vuoden alan työkokemusta, taitoa johtaa projektityöskentelyä ja määrätietoista ja visionääristä toimintatyölä, hyviä vuorovaikutustaitoja, yhteistyökykyä sekä halua edelleen kehittää johtamistaitoja.

Lisäksi eduksi ilmoitettiin luettavan esihenkilökokemus sekä kielitaito.

Hakuilmoitus on liitteenä 1.

Valintamenettely

Kaupunkitila ja verkostot -yksikön päällikön virka oli julkisesti haettavana 1.3.–27.3.2023. Hakuilmoitus julkaistiin kaupungin sähköisessä rekrytointipalvelussa, TE-palvelujen sivuilla, Joblyssa, Duunitorilla, Kuntarekryssä ja LinkedInissä.

Kaupunkitila ja verkostot -yksikön tehtävinä on viheraluejärjestelmän suunnittelu, maankäytön yleissuunnitteluun osallistuminen, yleisten alueiden palveluverkostolinjaukset, hulevesien kokonaissuunnittelu ja kaupunkitilan erityisasiantuntemus. Yksikön päällikön tehtävänä on johtaa kaupunkitila ja verkostot -yksikköä, jossa työskentelee kymmenkunta huippuasiantuntijaa muun muassa kasvillisuuden, kaupunkiluonnon, valaistuksen, maisema-arkkitehtuurin ja -suunnittelun, paikkatiedon ja valaistuksen parissa. Yksikön päällikkö kehittää yksikön toimintaa osana kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu -palvelua sekä vastaa useammasta samanaikaisesti käynnissä olevasta, koko Helsinkiä koskevasta toimivan ja kestävä viheraluejärjestelmän sekä kaupunkitilan kehittämisen suunnitelmasta, joilla edistetään kaupunkistrategian toteuttamista.

Määräajassa virkaan jätti hakemuksensa 12 henkilöä. Kymmenen hakijaa täyttivät asetetut kelpoisuusvaatimukset. Yksi hakijoista perui hakemuksensa. Hakemusten perusteella ensimmäiseen haastatteluun kutsuttiin viisi henkilöä, joilla arvioitiin olevan viran kannalta riittävää aiempaa työ- ja/tai opintojen kautta hankittua kokemusta, joka liittyy kaupunkitila- ja maisemasuunnittelun tehtäväalueisiin, kokemusta esihenkilötehtävistä sekä hakemusten kautta esiin tuotuja edellytyksiä ja kiinnostusta asiantuntijaorganisaation johtamisesta. Hakijoita haastattelivat ajalla 12. – 14.4.2023 kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö ***** ja HR partner *****

Haastatelluista kolme, mukaan lukien oikaisuvaatimuksen tekijä sekä virkaan valittu, kutsuttiin henkilöarviointiin. Henkilöarviointit suoritettiin 20.–24.4.2023 Psycon Oy.

Henkilöarvioinnin jälkeen toiseen haastatteluun kutsuttiin oikaisuvaatimuksen tekijä sekä virkaan valittu. Heitä haastattelivat 5.5.2023 maankäyttöjohtaja ***** kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö ***** ja HR partner *****

Päätöksen perusteleminen ja virkaan valinnalle asetettujen edellytysten täyttyminen

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Perustuslain 125 §:n 2 momentin mukaiset yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Lain esitöiden yksityiskohtaisten perustelujen (HE 1/1998 vp, s. 180) mukaan taidolla tarkoitetaan lähinnä koulutuksen tai työkokemuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja. Kyvyllä viitataan yleisesti tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilön ominaisuuksiin, kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävien hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. Koetellulla kansalaiskunnolla tarkoitetaan yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä. Yleisiä nimitysperusteita on tulkittava yhteydessä asianomaisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin, joihin liittyen on otettava huomioon myös viran nimi ja tehtäväpiiri sekä virkaan kuuluvat konkreettiset työtehtävät.

Hakijoita perustuslain 125 §:n 2 momentin perusteella vertailtaessa on nimitysperusteita oikeuskäytännön mukaan arvioitava kokonaisuutena, jossa koulutuksen ja työkokemuksen ohella on otettava huomioon myös hakijan viran hoitamisen kannalta merkitykselliset henkilökohtaiset ominaisuudet (KHO 2005:44).

Ylimpien laillisuusvalvojen ratkaisukäytännön perusteella virkaan nimitävällä on harkintavaltaa muun ohella sen suhteen, miten virkaan kuuluvien tehtävien asettamia vaatimuksia ja hakijoiden ansioita painotetaan. Tämä koskee myös esimerkiksi hakijoiden koulutuksen, työkokemuksen sekä viran tehtäviin perehtyneisyyden keskinäistä painotusta hakijoita vertailtaessa (AOA sij. 5.10.2017, dnro EOAK/3992/2017).

Virkaan hakeneiden sopivuutta tehtävään on arvioitu objektiivisesti ja tasapuolisesti. Päätöksen liitteenä olleeseen hakijayhteenvedoon on kirjattu hakijan ilmoittaman perusteella hakijan nimi, kelpoisuus, koulutus, työkokemus sekä käytyt kurssit. Oikaisuvaatimuksen tekijä, kuten jokainen muukin virkaa hakenut, on saanut kirjallisessa hakemuksessa

kuvata ansioitaan ja aiempaa työkokemustaan ja kaikki hakemuksessa esitetyt tiedot on otettu huomioon hakijoiden ansioiden vertailussa sekä lopulta valintapäätöstä tehtäessä. Haastatteluun kutsutuilla hakijoilla on lisäksi haastatteluissa ollut mahdollisuus kertoa osaamisestaan ja ansioistaan haluamallaan tavalla, ja kaikki haastatteluissa kerrotut seikat on otettu päätöstä tehtäessä huomioon. Haastattelujen perusteella havaitut hakijoiden erityiset vahvuudet on kirjattu valintapäätöksen perusteluihin.

Tuomion KHO 2020:128 mukaan valintapäätöstä ei voi pitää lainvastaisena sillä perusteella, että päätöksen perusteluissa ei ole kuvattu tyhjentävästi kaikkia valittajan hakemuksessa kertomia seikkoja. Myöskään käsiteltävänä olevassa asiassa valintapäätöstä ei voi pitää lainvastaisena sillä perusteella, että kaikkia hakijoiden hakemuksessa tai haastattelussa ilmoittamia seikkoja koulutuksesta, kokemuksesta tai osaamisesta ei ole erikseen kirjattu valintapäätökseen.

Hakijoiden vertailu on perustunut hakijayhteenvetoon, Psycon Oy:n henkilöarviointiin ja haastatteluihin.

Sekä virkaan valittu että oikaisuvaatimuksen tekijä täyttävät viran kelpoisuusvaatimukset. Molemmilla näistä kärkihakijoista on myös haakuilmoituksessa mainittua alan työkokemusta, kokemusta projektityöskentelyn johtamisesta sekä esihenkilökokemusta. Molemmilla hakijoista on pitkä ja monipuolinen työkokemus Helsingin kaupungilla ja kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupalvelun vastuualueen tehtävistä. Oikaisuvaatimuksen tekijä on ollut Helsingin kaupungilla ***** ja virkaan valittu vuosina *****

Oikaisuvaatimuksen tekijään nähden valitun eduksi luettiin viran tehtävälalla hankittu pidempi esihenkilökokemus, toimiminen esihenkilönä laajemmalla vastuualueella ja pidempi kokemus yksikön päällikkönä.

Vastoin oikaisuvaatimuksessa väitettyä valintapäätöksessä virkaan valitun sopivuutta tehtävään ei ole perusteltu virkaan valitun aiemmalla pitkällä kokemuksella asemakaavojen maisemasuunnittelusta.

Hakuilmoituksessa ilmoitettiin viran hoitamisen edellyttävän työkokemuksen, projektityöskentelyjohtamisen ja esihenkilökokemuksen lisäksi myös määrätietoista ja visionääristä toimintatyöilyä, hyviä vuorovaikutustaitoja, yhteistyökykyä sekä halua edelleen kehittää johtamistaitoja. Nämä seikat korostuivat toisella haastattelukierroksella, jossa valintapäätöksessä selostetun mukaisesti kiinnitettiin muodollisten kelpoisuuksien lisäksi huomioita strategiseen johtamisotteeseen ja kyvykkyyden kaupunkistrategian toteuttamisen edistämisestä, näkemyksellisyyden kaupunkitila- ja verkostot -yksikön kehittämisessä, vahvoihin ver-

kostoitumiskykyihin sekä aikaisempiin näyttöihin yksikkötason toiminnan kehittämisessä.

Oikaisuvaatimuksen tekijän vahvuutena on tiedolla johtamisen valmiudet, jaettu johtajuus sekä prosessien ja projektien johtaminen. Johtamistyyliältään hän on operatiivinen, keskusteleva, osallistava ja työhyvinvointia korostava. Oikaisuvaatimuksen tekijällä on hyvät yhteistyö- ja neuvottelutaidot ja hän korostaa vuorovaikutteisuutta sekä yhteistyön kehittämistä.

Virkaan valitun vahvuutena on päämäärätietoinen ja analyyttinen toimintaote, tuloshakuisuus, strateginen näkemys sekä kyky johtamisen kautta tuoda strategia osaksi operatiivista työtä. Johtamistyyliältään hän on visionäärinen, keskusteleva, kuunteleva, osallistava, avoin, arvostava ja oikeudenmukaisuutta korostava. Virkaan valitulla on hyvät yhteistyö-, neuvottelu- ja vuorovaikutustaidot, joita ilmentävät myös hänen laaja verkostoitumisensa ja kykynsä edistää yhteistyötä. Kommunikointityyliältään hän on kuunteleva, selkeä ja rauhallinen. Valitun on katsottu täyttävän paremmin hakuilmoituksessa mainitut edellytykset määrätietoista ja visionäärisestä toimintatyylistä, hyvistä vuorovaikutustaidoista, yhteistyökyvystä sekä halusta kehittää edelleen johtamistaitoja. Tämä käy ilmi myös maankäyttöjohtajan tekemän valintapäätöksen perusteluista, joissa on korostettu muun muassa valitun päämäärätietoista ja visionääristä toimintaotetta, yhteistyötaitoja ja johtamistyyllissä korostuvaa strategisuutta.

Kunnan viranomaisella on lähtökohtaisesti laaja harkintavalta valita kenen tahansa kelpoisuusvaatimukset täyttävistä hakijoista. Tätä harkintavaltaa kaventavat perustuslain 125.2 §:n yleiset nimitysperusteet. Perustuslain säännös edellyttää hakijoiden ansioiden vertailua, joka on toteutettu valittaessa Kaupunkitila ja verkostot -yksikön päällikköä. Niin suhteessa hakuilmoituksessa ilmoitettuihin edellytyksiin kuin hakijoiden keskinäisessä vertailussa, virkaan valitun on katsottu olevan ansioitunein sekä sopivin tehtävään ja omaavan siten parhaat edellytykset kaupunkitila ja verkostot yksikön päällikön virkaan kuuluvien tehtävien hoitamiseen.

Tasa-arvolain 8 § 1 momentin 1 kohdan mukaan työnantajan menettelyä on pidettävä tässä laissa kiellettynä syrjintänä, jos työnantaja työhön ottaessaan taikka tehtävään tai koulutukseen valitessaan syrjäyttää henkilön, joka on ansioituneempi kuin valituksi tullut toista sukupuolta oleva henkilö, jollei työnantajan menettely ole johtunut muusta hyväksyttävästä seikasta kuin sukupuolesta taikka jollei menettelyyn ole työn tai tehtävän laadusta johtuvaa painavaa ja hyväksyttävää syytä.

Oikaisuvaatimuksessa väitettyä syrjintää ei ole tapahtunut, koska oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole ansioituneempi tehtävään kuin virkaan valittu. Virkaan valitulla on edellä selostetun mukaisesti viran hoidon kannalta merkityksellisempää esihenkilökokemusta.

Oikaisuvaatimuksen tekijä sekä virkaan valittu on lisäksi haastateltu ja heille on tehty Psycon Oy:n henkilöarviointi, joilla heidän molempien tosiasiallista sopivuuttaan virkaan on selvitetty. ***** valittiin virkaan, koska hänellä on katsottu olevan edellä selostetun mukaista viran hoidon kannalta merkityksellisempää esimieskokemusta sekä hän on virkaan sopivin. Virkaan nimittäminen ei ole perustunut hakijoiden sukupuoleen, vaan lain mukaisesti perusteisiin virkaan nimittämiseksi.

Oikeuskäytännössä (Etelä-Pohjanmaan kärjäoikeus 28.6.2019 nro 7945, Vaasan hovioikeus ei myöntänyt jatkokäsittelylupaa 5.9.2019 nro 364) on todettu, että sopivuus, soveltuvuus, työkyky ja muut vastaavat työnhakijan arvionvaraiset henkilökohtaiset ominaisuudet voivat olla työnantajan valintaperusteita ja ne voidaan ottaa huomioon mahdollisena tasa-arvolain mukaisena oikeuttamisperusteena valita tehtävään myös vähemmän ansioitunut hakija. Näin ollen, vaikka oikaisuvaatimuksen tekijä tulkittaisiinkin valittua enemmän ansioituneeksi, on tasa-arvolain oikeuttamisperusteiden valossa silti mahdollista kohdistaa valinta virkaan valittuun.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Virkaan valittu on täyttänyt viralle asetetun muodollisen kelpoisuusvaatimuksen, yleisten nimitysperusteiden asettamat vaatimukset sekä muut hakuilmoituksessa esitetyt edellytykset.

Hakijoiden ansiovertailu on suoritettu asianmukaisesti ja päätös on perusteltu hallintolain edellyttämällä tavalla. Virkaan ottaminen on perustunut hakijoiden vertailuun, jossa koulutuksen ja työkokemuksen lisäksi on otettu huomioon haastattelussa esille tulleet seikat sekä hakijoiden viranhoidon kannalta merkitykselliset henkilökohtaiset ominaisuudet. Päätöksessä on selvitetty valituksi tulleen koulutusta, työkokemusta sekä muita valintaan vaikuttaneita objektiivisesti osoitettavissa olevia ansiota ja seikkoja. Virkaan on valittu kokonaisarviointin perusteella hakuilmoituksen kelpoisuusvaatimukset ja muut edellytykset parhaiten täyttävä eli ansioitunein hakija. Virkaan valitulla on viranhoidon kannalta merkityksellisempää esimieskokemusta ja hänen on katsottu täyttävän paremmin hakuilmoituksessa mainitut edellytykset määrätietoisesti ja visionäärisestä toimintatyylisestä, hyvistä vuorovaikutustaidoista, yhteistyökyvystä sekä halusta kehittää edelleen johtamistaitoja eli olevan siten sopivin virkaan. Valinnassa ei ole toimittu tasa-arvolain vastaisesti.

Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole esittänyt sellaisia seikkoja, jotka osoittaisivat, että maankäyttöjohtaja olisi käyttänyt harkintavaltaansa muuhun kuin mihin se tässä asiassa on ollut käytettävissä. Maankäyttöjohtajan päätös ei ole lainvastainen, eikä se ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, ja se on tarkoituksenmukainen. Oikaisuvaatimus tulee näin ollen hylätä perusteettomana.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rikhard Manninen, maankäyttöjohtaja, puhelin: 09 310 37160
rikhard.manninen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakuilmoitus KYMP-01-16-23
- 2 Valitun hakemus
- 3 Oikaisuvaatimuksen tekijän hakemus
- 4 Oikaisuvaatimus
- 5 Virkaan valitun lausuma
- 6 Pöytäkirjanote 23.5.2023 60 §

Oheismateriaali

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 29 k)
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 29 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Virkaan valittu

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Tiedoksi

Päätöksenteon tuki
Henkilöstöpalvelut
Maankäyttö ja kaupunkirakentaminen

§ 405

Kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranomaisten ajalla 27.7.-2.8.2023 tekemien päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien kaupunkiympäristön toimialan viranomaisten 27.7.- 2.8.2023 tekemiä päätöksiä:

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

[Päätökset](#)

Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, toimitilatontit ja kiinteistökehitys, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus

Tekninen johtaja

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, yritysвуokraustiimi, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, myynti- ja vuokraustiimi, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Yleiset alueet -palvelu, projektirakennuttaminen-yksikkö, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, asuntopalvelut, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, alueiden käyttö ja -valvonta, yksikön päällikkö

08.08.2023

Asia/16

Päätökset

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, tapahtumat ja maanvuokraus, tiimi-päällikkö

Päätökset

Kaupunkimittauspalvelut, kartat ja paikkatiedot, yksikön päällikkö

Päätökset

Ympäristöpalvelut, ympäristöseuranta ja valvonta, yksikön päällikkö

Päätökset

Hallinto- ja tukipalvelut

Hallintojohtaja

Päätökset

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Kristina Gustafsson, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36658
kristina.t.gustafsson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 19 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan toimialalautakunta tai apulaispormestari voi ottaa lautakunnan käsiteltäväksi asian, jossa sen alainen toimielin tai viranhaltija on tehnyt päätöksen. Toimialajohtaja voi ottaa toimialalautakunnan käsiteltäväksi asian, jossa sen alainen viranhaltija on tehnyt päätöksen.

Kuntalain 92 §:n mukaan toimielimen käsiteltäväksi ei saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita. Otto-oikeutta ei saa siten käyttää mm. maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin poikkeamisasioihin.

Kaupunkiympäristön toimialan viranhaltijapäätökset julkaistaan kokonaisuudessaan internetissä, siltä osin kuin ne eivät sisällä salassa pidettäviä ja henkilötietoja, osoitteessa:

[Viranhaltijapäätökset/ Helsingin kaupunki](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Kristina Gustafsson, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36658
kristina.t.gustafsson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

08.08.2023

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397 ja 405 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 398 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä,

08.08.2023

joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiointiin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

08.08.2023

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 399, 403 ja 404 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

08.08.2023

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 29.5.2023 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden pro-

08.08.2023

sessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimus päätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Markkinaoikeuden ensimmäisenä asteena käsittelemässä asiassa maksu peritään riippumatta asian lopputuloksesta.

Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytähän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asioinnin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

08.08.2023

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

4 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 400, 401 ja 402 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Hallinto-oikeus ei kuitenkaan tutki kysymystä kunnan korvausvelvollisuudesta tai korvauksen määrästä. Vahingonkorvausasiassa toimivaltainen tuomioistuin on yleinen alioikeus.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

08.08.2023

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomaisena on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomaisena

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 29.5.2023 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
2. miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
3. vaatimusten perustelut
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

08.08.2023

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimus päätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Markkinaoikeuden ensimmäisenä asteena käsittelemässä asiassa maksu peritään riippumatta asian lopputuloksesta.

Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

08.08.2023

Muistathan asioiden yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiaksi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asioiden yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiaksi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

08.08.2023

Kaupunkiympäristölautakunta

Anni Sinnemäki
puheenjohtaja

Nina Crow
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Mika Raatikainen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 10.08.2023.